Savaitinis Laikraštis
"GARSAS"
Leidžia
Susivienijimas Lietuvių R.-K. Amerikoje
Eina kas Ketvergas
Prenumeratos kaina:
Metams $2.00
Pusei metų $1.00
Užsienyje $3.00
Apskelbimų kainos ant pareikalavimo.
Adresas:
"GARSAS"
222 South 9th Street, Brooklyn, N. Y.
Tel. Williamsburg 5063

GARSAS

Susivienijimo Lietuvių R. Katalikų Amerikoje Organas
Entered as Second Class Matter May 31, 1917, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of August 24, 1912.

Lithuanian Weekly
"GARSAS"
Published every Thursday by
Lithuanian R.- Cath. Alliance of America
Geo. Tumasonis, Secretary & Business Manager
Yearly Subscription Rates:
In United States $2.00
To Foreign Countries $3.00
Advertising Rates on Application.
Address:
"GARSAS"
222 South 9th Street Brooklyn, N. Y.
Tel. Williamsburg 5063

Published and distributed under permit (No. 518), authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Brooklyn, N. Y. By the order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

No. 53 KAINA 5c. KETVERGAS, GRUODŽIO (December) 30 d., 1920 SINGLE COPY 5c. Vol.-Metai IV

Lenkai užėmė Joniškį

Alijantai pritaria lenkų juodašimčiams

Tautų Sąjungos Kontrolės Komisija nukeliavo Varšavon ir rupinosi lenkų naudon praplėsti naujai nustatytą demarkacijos liniją, iki tų rubežių, kuriuos lenkai buvo užėmę Birželio mėnesyje.

Lietuvos Valdžia yra prisiuntusi Gruodžio 25 dieną, per Balutį tokį kablegramą:

"Tarpininkaujant Kontrolės Komisijai, Lapkričio 29 dieną tapo padaryta sutartis delei ginklų sustabdymo tarp musų ir Želigovskio kariuomenių. Lenkų valdžia yra pasiėmusi atsakomybę, jog Želigovskio kariuomenė pildys išlygas. Musų Valdžios buvo tyčia pabrėžiama, jog tokia sutartis yra daroma vien tik tuo tikslu, kad pagreitinus išsineštinti Želigovskio kariuomenei. Lapkričio 30 dieną Kontrolės Komisijos tapo nustatyta neutralė zona. Musų liniją einanti per Jakaičius, Žuklėją, Daugirdiškius ir į rytus nuo Vievio, Širvintų, Gedraičių, Dubinkių, paliekant paskutinius tris miestelius neutralėj zonoje ir baigiasi Joniškyje. Želigovskio linija pravedama per Deksnius. Rudziškių stotį ir baigiasi Ornenuose (netoli nuo Joniškio). Želigovski visai nepaiso ant pastatytų jam išlygų. Ką tik dabar jo kariuomenė užėmė Joniškį. Gruodžio 17 dieną Kontrolės Komisijos nariai išvažiavo Varšuvon ir dabar siulo pratęsti neutralę zoną tarp musų ir reguliarės Lenkų armijos į šiaurę nuo Joniškio iki punkto, kursai yra penki kilometrai atstu į pietų-rytus nuo Ežerėnų (Novoaleksandrovsko). Tokiu budu lenkų norima naikinti Varėnos Bastunų demarkacijos liniją ir Suvalkuose padarytoji sutartis; jie stengiasi privesti šią liniją, kaip kokia buvo lenkų seniau dar Birželio mėnesyje užimta. Musų Valdžia ant to reikalavimo dar nėra davusi atsakymo.

(Pasirašo) Balutis."

Toksai tai naujos telegramos turinis. Apie tą naują demarkacijos liniją tarp musų kariuomenės ir Želigovskio jau buvo paduotos žinios. Lygiu budu jau pasiųsta spaudai ir visa sutartis, kuri buvo Lapkričio 29 dieną padaryta. Šioj telegramoj nurodoma, prie ko pačių lenkų einama. Jie norėtų visai atsisakyti nuo padarytosios Suvalkuose Spalių 7 dieną su mumis sutarties, sulip kurios jie yra akyvaizdoje tos pačios Kontrolės Komisijos narių sutikę, jog jie neisią toliau į šiaurę nuo linijos Varėna-Bastunai ir jog toji linija pasiliksianti visą laiką, iki visi ginčai tarp abiejų Valstybių nebus galutinai aptarti. Sulig šios sutarties visa Želigovskio kariuomenė turėtų jau senai pasitraukti iš Vilniaus ir jo apskrities už tos linijos. Juo ji ilgiaus, kaip koksai įsibriovęs vilkas, pasilieka Lietuvoje, juo aiškiau ir visų kitų gali buti suprastas tas neteisingas lenkų darbas. Jau ir rusų kariuomenė pradeda nerimauti delei tokio buvimo. gal ir latviai pagaliau susipras ir tuomet bus lengviau išvaikyti tasai vilkas. Reikia spėti, jog tik tuo tikslu tapo sudaryta ir sutartis delei ginklų sustabdymo su Želigovskiu, o faktinai šie ginklai tik yra galandami.

Liet. Inf. Biuras.

LIETUVIAI SUSEKĖ LENKŲ SUOKALBĮ.

Kaunas. — Lietuvos valdžia paskelbė lenkų imperialistinį suokalbį daryti pastangas su pagalba priešbolševikiškomis jėgomis, vedamomis Boriso Savinkovo, užgriebti Minską, svarbiausį baltgudžių miestą. Yra sakoma, kad lenkai įvairiais budais kooperuoja su Savinkovu ir manoma, kad tos lenkų pastangos yra daromos del to, kad praplėtus savo rubežius kuotoliausia į rytus, nuskriaudžiant lietuvius ir baltgudžius.

Lenkai, veikiantieji su Savinkovu simpatizuoja Želigovskiui už Vilniaus užgriebimą, kurio žingsnis buvo lenkų planu pasilaikyti Vilnių.

Bolševikai į tuos dalykus nesimaišo ir patenkinti iš to, kad lenkai komplikuojasi su savo kaimynais ir šaiposi iš nepasisekimo Tautų Sąjungai išmušti iš lenkų galvų teritorijales ambicijas.

"Garso" skaitytojams, bendradarbiams ir rėmėjams nuoširdžiausia linkime Laimingų Naujų Metų

Redakcija ir Adm.

PLEBISCITO KLAUSIMU.

Paskutiniu laiku ir Amerikos spaudoj tenka užtikti daugiaus straipsnių ir žinių delei bendros Lietuvos padėties. Pradeda atsirasti ir daugiau balsų, kurie yra kaip ir prielankūs lietuviam. Nustatytoji Amerikos Suvienytų Valstijų Valdžios politika link Rusijos, o drauge link Lietuvos ir kitų Baltijos valstybių, jeigu dar ir nėra persimainiusi, tai visgi yra davinių, kad ji turės mainytis. Noras pirkliauti su Rusija kas kart ein stipryn ne tik Anglijoj, bet ir Francijoj ir pačioj Amerikoj, kurios dvi nor vesti ten vienodą politiką. Ieškomi yra nauji takai. Ne tik leidžiama, bet patariama surasti tie nauji prekybos ryšiai iš baimės gal kad kiti už akių neužbėgtų. Keičiantis šiai politikai, turi keistis ir politika link pačios Lietuvos. Jau šiandien atvirai sakoma, kad nors Valstybės Sekretorius Colby iš rugsėjo 10 dienos notoj ir buvo minima apie Lietuvius, kad jie buk negalį susilaukti savo nepriklausomybės pripažinimo, iki pačioj Rusijoj nesusidarys nauja demokratinė valdžia, bet tokio pasakymo nereikią buk didžiai imti prie širdies, nes apie mus buvo paminėta, kad vien tik kitų neminėjus. Tiesa, toksai musų paminėjimas jau apsiėjo mums brangiai, nes daugiausiai juomi pasiremdama Tautų Sąjunga nesutiko Lietuvos priimti į savo narius.

Jeigu ištiesų jau tokia klaida yra įvykusi, tai niekam kitam, kaip pačiai Amerikai priscina tą klaidą atitaisyti. Proga tokiam darbui šiandien labai smagi — tai Tautų Sąjungos sumanytas ir Lietuvos Rytams draugе su Lietuvos sostine Vilniumi primetamas plebiscitas.

Lietuvos Atstovybė Amerikoj gruodžio 21 dieną yra yra įteikusi Valstybės Sekretoriui platesnį raštą delei šito plebiscito, kuriame nuroduma, kaip to plebiscito idėja atsirado, kokiomis sąlygomis jis lenkų norima pravesti ir delei ko jis Lietuvos Valdžiai nėra priimtinas bent toj formoj ir tose ribose, kaip jis norima Tautų Sąjungos nustatyti.

Apie tuos visus klausimus jau buvo musų spaudoj daug kas rašyta, todėl nėra reikalo išnaujo kartoti čion visų motyvų, delei kurių Lietuva negali sutikti ant plebiscito ypač Vilniuje ir jo apskrityje.

Prie visų jau žinomų motyvų galima paminėti dar sekančius, kurie ir prof. Voldemaro Tautų Sąjungoj buvo paliesti. Lenkų atstovai buvo tvirtinę, buk delei preliminarės taikos, kuri Rusų Sovietų Respublikos su Lenkų valdžia Rygoje buvo padaryta, yra visai panaikinama ir Lietuvos Respublikos su Rusų Sovietų Respublika taikos sutartis, kuri įvyko liepos 12 dieną. Apie tokį panaikinimą šios sutarties negali buti kalbos ir kaip yra priparodęs prof. Voldemaras abi pusi, t. y. ir Lietuva ir Rusija iki šiol tos taikos prisilaiko ir kaip tvirtino Sovietų Valdžia ir patys Lenkai apie tat privalo žinoti, nes Rygoje apie tat buvo aiškiai kalbėta. Todel ta sutartis šių abiejų valstybių yra saugojama, o sulig jos Lietuvos siena su Rusija iki pat Stabnių miestelio pasilieka tvirtai nustatyta. Ir Vilnius, ir Lyda ir Gardynas pasilieka Lietuvai ir jokios kalbos apie plebiscitą tose vietose ir buti negali. Į vakarus nuo to punkto, kame baigiasi rubežis, siena su Lenkija dar nėra nustatyta ir tik čion gali but keliamos kalbos apie plebiscitą. Jeigu Lenkai mėgintų užimti, kad ir plebiscito kelių ar Lydos ar Gardyno sritį, tai tas priešintųsi musų taikos sutarčiai ir Rusai galėtų kad ir delei tokio sulaužimo sutarties kelti protestą, o gal net Lietuvai apšaukti karą. Tai vienas motyvas.

Toliau delei priveizdėjimo plebiscito, Tautų Sąjunga buvo pasiryžusi siųsti kiek ten savo kariuomenės. Tokios kariuomenės siuntimas ir laikymas jos Lietuvoje lygiu budu sulig ketvirto punkto musų taikos sutarties su Rusija nėra galimas ir vien delei tos priežasties Lietuvai gali gręsti karas iš Rusijos pusės.

Šiuodu momentu prof. Voldemaras yra nurodęs T. Sąjungai, parsergėjęs ir užklaustas, kame Lietuvai tiktų turėti plebiscitą, prisiminė apie Slonimo apskritį, kuriame yra lietuvių ir kursai jau yra už sienos, kuri buvo tarp Rusijos ir Lietuvos nustatyta ir pasiulė, kad patys lenkai išparodytų iš pradžios kokiais nors prirodymais, delei ko jie vienur ar kitur nor plebiscito, o paskui jau jis atsakysiąs.

Kiek žinoma, Tautų Sąjunga tuo tarpu susilaikė siuntusi savo kariuomenę ir dabar laukia kuomet įvyks tarp Lietuvių ir Lenkų sutartis delei plebiscito vietos.

Iki ta sutartis įvyks, abi pusi ruošiasi kovon, o ir Rusai koncentruoja apie Mohilevą ir Polocką savo pajėgas. Tokia tat delei plebiscito padėtis.

Liet. Inf. Biuras.

Iš Lietuvos

Mobilizuotė "Vidurinėj Lietuvoj." Lydos klausimas.

Vilnius. "Gazeta Krajowa," besidžiaugdama gerai vykstančia mobilizuote rašo, kad naujokų ėmimas nusitęs po gruodžio 2 d. Naujokų slapstymasis nuo stojimo kasdien mažėjąs, kadangi nestojantieji kitą dieną buna suimami ir į Komisiją atvaromi. Manoma, kad mobilizuotė pasiseks ir vaisiai bus patenkinanti.

To pat laikraščio pranešimu, Varšavoje jau išspręstas Lydos klausimas. Lyda busianti prijungta prie "Vidurinės Lietuvos." Manoma, kad netrukus "Laikinoji Valdomoji Komisija" gaus lenkų valdžios pareiškimą, kad pastaroji sutinka su Lydos priskirtų "Vidurinei Lietuvai."

(Eltos pranešimai).

Lenkų laikraščių pranešimais, Želigovskio žengimas į priekį sukėlęs didelio neramumo latvių tarpe. Rygos spaudos atstovai kreipęsi į Lenkų atstovą Estam Vasilevskį, buvusį tuo tarpu Rygoje, prašydami paaiškinimų. Vasilevskis nuraminęs juos, pabrėždamas, kad lenkų-latvių sieną užimanti Lenkų kariuomenė, kas darą negalima kokią nors akciją Želigovskio?

Laiko tarpe nuo 1920 m. spalių 22 d. ligi lapkričio 10 d. Kaune buvo Gudų Liaudies Respublikos atstovai ir turėjo eilę pasitarimų su Užsienių Reikalų Ministeriu ir kitais Lietuvos Vyriausybės atstovais.

Iš nuomonių išdėstymo paaiškėjo, kad abiejų Vyriausybių pažiuros yra visai vienodos, ir kad jos supranta abiejų valstybių interesų bendrumą, kuris remiasi bendru lietuvių ir gudų tautų valstybiniu gyvenimu per daug amžių. Abi Vyriausybės sutinka remti viena antrą valstybės, statyme ir tarp kitko bendroje kovoje su grobiamais lenkų imperializmo siekimais. Abi vyriausybės giliai įsitikinę, kad šis pažiurų išsireiškimas bus tvirtu pagrindu abiejų tautų labiau, negu prietelingam sugyvenimui.

Kopenhagoj šiomis dienomis nuspręsta garsioji Duodžio byla. Teismas nuteisė Duodį grąžinti Lietuvos Valdžiai 365,884 danų kronus (apie 4,000,000 auks. šios dienos kursu) ir 2,612,574 auks. taip pat 2,000 kronų teismo išlaidų. Tų pinigų dalį Lietuvos Valdžia jau anksčiau yra išgavusi, kita dalis tebeguli po areštu.

Duodi buvo prekybos agentas užsienyje ir atsisakė grąžinti duotus jam supirkimam 5,000,000 auks. valstybės pinigų.

Aukštuolaičio mėginimai sudaryti Klaipėdos lietuvių tarpe lenkiškos orientuotės pasibaigė fiasko. Vietoj pritarimo, jis gavo griežčiausią protestą prieš jo išdavingą darbą.

RUSAI ĮSITIKRINO, KAD SU LENKAIS NEIŠSIMOKA TARTIS.

Kopenhaga. — Pasak čia atėjusių žinių, rusų-lenkų taikos derybos galutinai pertrauktos. Adolf Joffe, rusų delegacijos galva, pareiškė, kad Rusijos vidujinė padėtis jau ant tiek gera, kad nebėra reikalo bevesti derybos su Lenkija.

JAPONAI ŠAUDO KORĖJOS MOTERIS.

Washingtonas. — Korejos misija išleido pranešimą, kuriame apkaltinama japonų valdžia del žiauraus jų elgimosi su Korėjos ir Pietinės Mandžiurijos gyventojais.

Paskutiniais laikais japonai iššaudė 386 ramius gyventojus, kurių tarpe buvę 98 moterys. Jos sušaudyta delto, kad negalėjo nurodyti, kur randasi jų vyrai ir sunųs.

Susirėmus su Korėjos gyventojais prie Gunčun, japonai į pelenus pavertę 32 kaimus, išmušę visus apylinkės vyrus. Vienam kaime buvę užmušta 145 žmonės.

SUŽEISTAS D'ANNUNZIO.

Įvykus mušiams su reguliare italų kariuomene, D'Anunzio lengvai sužeistas, taip praneša iš Milano. Ėjo gandų, kad jisai esąs užmuštas.

Dirbkime iki Laimėjimui

Ir vėl Lietuvos padangė niaukiasi. Lenkai, nieko nepaisydami, išnaujo pradėjo veržtis Lietuvos gilumon, plėšdami žmonių turtą, žudydami lietuvius. Pastaromis dienomis net Joniškį užėmė.

Ir vėl Lietuvos žmonių kraujas liejamas ir vėl visa šalis turi įtempti paskutines savo pajėgas, kad atsilaikius nuo juodašimčių, kad išgelbėjus savo turtą— ir tautos nepriklausomybę.

Lietuvos kariuomenė, kuri jau tiek daug pasišventimo yra parodžius, šianien vėl karo lauke grumiasi su lenku plėšiku.

Amerikos lietuviai iki šiol daug kuomi prisidėjome prie savo tėvynės teisių apgynimo. Bet dar neatėjo poilsiui laikas. Juk, kol lenkai terios musų šventą žemelę, mes jokiu budu negalime buti ramūs, sykiu su Lietuvos žmonėmis ir kareiviais turime budėti. Liet. kareiviai išpildys savo pareigas, ginsis iki paskutiniųjų, todel ir mes nepamirškime savųjų pareigų, rupinkime kareiviams šautuvų, rubų, amunicijos ir t. t. Lenkai, su francuzų pagalba, gerai apsiginklavo, sutraukė Lietuvon visas savo gerąsias pajėgas, kad greičiau įvygdinus savo pragarišką troškimą — pavergus Lietuvą, uždėjus baudžiavą, iki sočiai atsigėrus lietuviško klaujo.

Vyrai, močiutė Lietuva paskutinį sykį mumis šaukia į žutbutinę kovą už nepriklausomybę! Stokime į eiles kovotojų! Sukruskime visi išvieno į darbą, patys aukokime Lietuvos gynimo reikalams per Tautos Fondą ir kitus raginkime aukoti ir nuolatinius mokesčius mokėti.

Prie progos primename, kad T. F. Skyriai, kurie dar savo kvotos neišpildė, kad tą mėgintų atlikti artimoja ateityje. Kvotos neatliksite— Lietuvai prasikalsite.

Tautos Fondas.
222 So. 9th St.,
Brooklyn, N. Y.

REDAKCIJOS PASTABOS

NAUJI METAI.

Ir vėl įžengiame į Naujus Metus, palydėję senuosius amžinastin. Labai geras paprotis yra pabaigus senuosius metus, pažvelgti praeitin ir perkratinėti savo darbus. Jei ką gero esame padarę Tėvynei, Bažnyčiai ir sau, iš to reikia pasididžiuoti ir tą patį tęsti ir ateinančiais metais. Gi, padarytąsias klaidas reikia smerkt, iš jų pasimokinus, ateity jų vengti, bent jau tų pačių klaidų nebepakartoti.

Pažvelgus į Lietuvos gyvenimą pereitais metais, reikia džiaugties. Džiaugties delto, kad Lietuva, nežiurint daugybės priešų siaudimo, įvairių įvairiausių jai daromų kliačių, išsilaikė laisva ir nepriklausoma, žymai sustiprėjo, atsistojo ant tikrai demokratinio pamato, visuotinu žmonių balsavimu išrenkant atstovus į Kuriamąjį seimą, kuris tiesia šaliai tvirtus pamatus.

Praeitieji 1920 metai musų tautos istorijoje liks didelėm raidėm užrašyti. Pereitais metais Lietuvos kariuomenė galutinai išvalė Lietuvą nuo vokiečių bermontininkų, nuo kolčakininkų. Pereitais metais ir rusų bolševikai galutinai tapo išvyti; susitaikyta su Rusija. Padarytoji taika su Rusija buvo begalo musų gyvenime reikšminga. Kuomet Jungtinės Valstijos ir visi beveik alijantai nenorėjo Lietuvos pripažinti kaipo nepriklausomos valstybės, tempė ją vėl prie Rusijos, nuo kurios Lietuva kratėsi, nes jinai jai daug skriaudų yra pridariusi ir jau sykį ant visados buvo nusprendusi nusikratyti svetimo jungo. Tos nelaimės Lietuvai alijantams begeidžiant, pati Rusijos valdžia pripažino musų tautą **de jure**, kaipo laisvą valstybę su sostine Vilnium. Tas įvykis mums daug gero padarė: sukompromitavo mums nelaimės geidžiusius, rusai buvo priversti sustabdyti savo ginkluotą kampaniją Lietuvon. Nors už tą padarytą su rusais taikos sutartį lietuviams teko panešti užmetinėjimų, šmeižtų, grąsinimų ir net persekiojimų, tas Lietuvai nepakenkė, bet sykį ant visados **pabriežė, kad ir patys rusai Lietuvą pripažįsta nepriklausoma.**

Svarbių svarbiausias pereitų metų musų tautos gyvenime įvykis, tai sušaukimas Kuriamojo Seimo visuotinu žmonių balsavimu, kuriame dalyvavo visa tauta, virš 90 nuošimčių visų šalies gyventojų. Tuomi Lietuvos žmonės visam pasauliui parodė savo norą ir valią buti nepriklausomais. Juk pirma netrukdavo jiems primetinėjimų, šmeižtų, buk nepriklausomomos Lietuvos nori tik vienas kitas inteligentas politikierius, gi liaudis sutinkanti pasilikti prie rusų, arba dėtis su lenkais ir t. t. Bet ta šmeižiamoji lenkų ir kitų niekinamoji Liet. liaudis, renkant į Seimą atstovus, išreiškė savo troškimą buti nepriklausomais. Ir tą savo troškimą atvėjų atvėjais savo locnu krauju pažymėjo. Užpuolė vieni priešininkai — Lietuvos liaudis juos išvijo, kiti, treti — ir su visais tą patį padarė. Gi kuomet Lietuvos mirtinasis priešas lenkas ištiesė savo kruvinus nagus, draskė Lietuvos kuną, išplėšė jos širdį, sostinę Vilnių, ir pasikėsino visą tautą praryti, Lietuvos liaudis, it muras, stoja atviron kovon su daug tvirtesniu išvisur turinčiu paramos, savo priešu ir jį netik sulaiko, bet ir atgal atstumia. Netruko liet. liaudžiai milžiniško pasišventimo, ji negailėjo savo kraujo, vargo ir gyvybės, kad apgynus savo žemę, turtą ir nepriklausomybę. Tas didelis Liet. liaudies pasiryžimas padarė tą, kad Lietuvos išsižadėjo vokiečiai, rusai ir jei ne alijantų pro-lenkiška politika ir lenkai jau tą patį ant visados butų padarę. Su lenkais amžiams baigti atsiskaityti Lietuvai reikės ateinančiais metais. Ir nėra jokos abejonės, kad lenkų norams musų tautą pavergti bus padaryta galas.

Pereitieji metai ir lietuviams kaipo katalikams buvo žymus: į Kuriamąjį Seimą pateko didžiuma liet. katalikų atstovų; prisiorganizavo naujų katalikų organizacijų ir senosios sustiprėjo. Amerikos lietuvių katalikų gyvėnime gerokai pažengta pirmyn, nors ne tiek, kiek galėta, nes visos pajėgos buvo dedama teikti Lietuvai pagalbą.

Ir daug daugiau žymių įvykių lietuvių gyvenime pereitais metais buta; visus juos išskaitliuoti gana sunku ir vietos daug užimtų. Nėra abejonės, kad dirbant didelius ir prakilnius darbus, padaryta ir klaidų, iš kurių pasimokinę, sekamais metais galėsime sekmingiau savo darbuotę Lietuvai ir Bažnyčiai plėsti.

1921 metais turime begalo daug pareigų. Kaipo lietuviai privalome visas pajėgas dėti, kad Lietuvai suteikus kuodaugiausia moralės ir materialės pagalbos, kad ji galėtų atvaduoti Vilnių ir kitas lenkų užimtas Lietuvai priderančias žemes. Tam reikalui dirbkime, puolat ir nuolat aukokime, nuolatinius mokesčius per Tautos Fondą mokėkime. Kaipo lietuviai katalikai, rupinkimės auginimu savo organizacijų, kurių, ačiu Dievui, turime nemaža. A. L. R. K. Federaciją turime į milžiną išauginti, sutraukti visas katalikų organizacijas, draugijas ir parapijas. Jaunimą traukime prie L. Vyčių, darbininkus — prie L. D. S., moteris katalikes — prie Moterų Sąjungos, o visus, nežiurint nė amžiaus, nė luomo, prirašykime prie didžiausios ir naudingiausios organizacijos S. L. R. K. A. Tuomi, musų, kaipo S. L. R. K A. narių, švenčiausia pareiga turi buti — varyti plačiausią agitaciją už tą brangią organizaciją, kad neliktų nė vieno lietuvio kataliko, prie jos neapsidraudžiusio. Ypač dabar turime gražios progos kviesti narius prie savo organizacijos, kuomet Lietuvoje įsikuria toks pat S. L. R. K. Reiškia, kur busi, čia ar Lietuvoje, galėsi buti nariu tos organizacijos. Prirašykime kiekvienas nors po vieną narį, jau musų organizacija pasidvigubins, o juk nekurie ir podaugiau galime prirašyti.

Linkėdami laimingų Naujų Metų, trokštame, kad visi ateinančiais metais nuoširdžiai pildytume savo pareigas, kaipo lietuviai, katalikai ir S. L. R. K. A. nariai.

LIET. MISIJAI IŠVAŽIUOJANT.

Lietuvos Misija, susidedanti iš p. Vileišio, kun. J. Žiliaus ir P. Žadeikio, nieko gero nepadariusi Lietuvos nepriklausomybės reikalais, privirusi daug neskanios košės Amerikos lietuvių visuomenės gyvenime, pasak jos pačios pranešimo, išvažiuoja. Mes jos išvažiavimu nesidžiaugiame delto, kad ji, misija, važiuoja nieko gero tėvynei nepadarius, savo uždavinio neišpildžius, o labiausia delto, kad Amerike nebelieka Lietuvos oficialės atstovybės.

Ir pati L. Misija grįžus Lietuvon jos valdžiai savo darbais negalės pasigirti. Kaipo finansinė misija savo pareigos neatliko — Liet. Paskolos už 5 milijonus dol. neišpardavė. P. Žadeikis, kaipo įgaliotinis Liet. kariuomenės brigadą suorganizuoti, toli gražu tikslo neatsiekė. P-as Vileišis, kaipo diplomatinis šioj šalyj Lietuvos atstovas Lietuvos nepriklausomybės reikalų netik, kad nė kiek pirmyn nepastumėjo, bet pridaręs tiek daug netaktų, jiems dar užkenkė. Gal daugiausia iš visų trijų Lietuvai pasitarnavo, tai kun. Žilius, kaipo Šaulių įgaliotinis, nors galėjo daug daugiau padaryti, jei nebut ėjęs darban musų organizacijos šalin atblokšdamas ir jei nebut perdaug putęs vienon laisvamanių dudon. Nežiurint to, jo prakalbose ir bonų daugiau parduota ir aukų šauliams surinkta.

Delko misijai darbas, kuriam ji buvo siųsta nesisekė, nesykį esame minėję. Aišku, kad delto, jog misija vietoj Liet. valstybės reikalais rupinusies, pradėjo kišti savo nosį ten, kur jai visai nereikėjo; vienas liet. organizacijas griovė, ant jų griuvėsių mėgino kitas pastatyti, jas pavesdama į siaurutės liberalų sriovės rankas: varė sistematingą, net biaurią, kompaniją prieš lietuvius katalikus, juos šmeiždama, pravardžiuodama. Iš misijos visų darbų išrodė, kad ji čia yra atvažiavusi Lietuvos reikalams pakenkti, o ne juos pagerinti; kad lietuvius ame rikiečius dar labiau supiudyti, o ne vienybėn sutraukti; kad išardyti fondus, kurie teikė Lietuvai pagalbą, o ne juo sustiprinti, tuomi didesnę paramą Lietuvai suteikiant.

Ir dabar Liet. Misija išvažiuoja visą darbą ketureems vėjams palikdama. P-as J. Vileišis savon vieton palieka p. M. Viniką, iš kurio nieko gero lietuvių visuomenė, nė Lietuva negali tikėtis susilaukti. Štai delko: p. M. Vinikas yra aklai atsidavęs laisvamanių partijai; tai vietai užimt netur reikalingų kvalifikacijų. Jisai gali buti vienu iš darbininkų prie atstovybės, po kito gera priežiura, o ne pačiu atstovo pavaduotoju. Žodžiu sakant, kol kitas atstovas atvažiuos, Amerike nebelieka kam tinkamai rupinti Lietuvos reikalų. To pačio p. M. Viniko prižiuron paliekama daugybė visokių reikalų reikalėlių, kurių aprupinimui jisai nė pajėgų, nė gabumų neturi. Įsteigta New Yorke biuras, kuriame viskas busią atliekama. Girdi, ten ir Lietuvos Piliečių Sąjunga turės savo buveinę. Sąjunga esanti tikrai "bėpartyvė" ir t. t. Vadinasi viskas, o viskas paliekama liberalams, kurie iki šiol mažai ką Lietuvai yra padarę, nemokėjo santaikoj gyventi su kitomis sriovėmis tik ardė kitų darbą, patys nieko nedirbdami. P. Vileišis sutvėrė Sąjungą, pavedė ją tiems žmonėms, kurie artimi jam, social-liaudininkams, Valstiečių Sąjungai. Aišku, kokius p. Vileišis tikslus turėjo. Jam rupėjo sutvert kunas, iš kurio jo partija Lietuvoje turėtų paramą ir jam iš čia išvažiavus. Sandara susijungė su socialistine Valstiečių Sąjunga, užtai Vileišis ir taikėsi prie jos, kurios nariams ir visą to kį atsakomingą darbą pavedė, nors žinojo, kad jie Lietuvai nieko gero nėra padarę, ir nepadarys. Taigi p. Vileišis savo partijos misiją Amerike pilnai atliko, savo soc.-liaud. gerokai sustiprino. Jis tai darydamas neatsižiurėjo nė ant to, kad tie visi jo darbai neša žalą Lietuvos jaunutei respublikai.

Viena išeitis dabar belieka tai nelaimingai misijai švažiavus: Federacija savo darbuotę turi labiau išplėsti, Tautos Fondas dar labiau darban įsikinkyti, rinkti aukas, nuolatinius mokesčius ir rupintis Lietuvos reikalus, nes tai vienatinis Lietuvos paramai šaltinis. Gi Lietuvos valstybė turėtų tuoj pasirupinti Amerikon prisiųsti kitą tinkamą atstovą.

VAIKIŠKI UŽSIPULDINĖJIMAI.

Liet. Misija, "Vien. Liet." ir kiti liberalų laikraščiai tiesiog vaikiškai pradėjo užpuldinėt Tautos Fondą už siuntimą pinigų Lietuvos prezidento vardu. Išrodo, kad Liet. misija ir liberalų laikraščiai tuomi nori užmėtinti Lietuvos prezidento vardą, išreikšti jam nepasitikėjimą ir t. t. "Vien. Liet." net dienraščio "Laisvės" išleidimą suriša su tų pinigų siuntimu per prezidentą A. Stulginską. Čia tai jau, ištikrųjų, "Vien. Liet." baimė visai bereikalinga. Tautos Fondas, paskelbęs renkąs aukas Liet. gynimui nuo lenkų, ir surinkęs tas aukas nesiunčia spaudos reikalams, nesiunčia Dr. Draugelio, "Laisvės" redaktoriaus vardu, bet siunčia **Lietuvos gynimo reikalams** per Liet. dabartinį prez. A. Stulginską. Jei p. A. Stulginsku pasitikėjo visa tauta, išrinko Kuriamojo Seimo pirmsėdžiu ir jam pavedė eiti prezidento pareigas, tai kodel jau kimą į Tautos Fondą.

SAUGOKIS "PRIETELIŲ"

Desperatiškom priemonėm norima Lietuvius suklaidinti. Lietuvių jėgas prieš Lietuvą norima sunaudoti.

Anot priežodžio: "Apsaugok mus nuo prietelių, nuo neprietelių patys apsiginsim." Šiandien kaip tik tas lietuviams yra pritaikoma.

Laike praėjusių kelių savaičių pasirodė lietuvių tarpe įvairios rušies propaganda prieš Lietuvos laisvę. Matyt, Lietuvos priešai sumanė griebtis tankiai sekmingo įrankio — oponento jėgas prieš jį patį panaudoti. Matyt, labai daug svarbos Amerikos lietuviams Lietuvos ateities klausime priešai priduoda, nes ypatingą domę atkreipta į čionykščių lietuvių judėjimą Lietuvą nuo užpuolikų apginti.

Kiekviena propaganda, kokios rušies jinai butų, visuomet yra vedama su atsargumu ir iškalno gerai apgalvotais planais. Propagandos kilpos paprastai taip užtaisomos, kd net įkliuvęs medžiojamasai nenujustų, jog jisai jau įkliuvo, kol tik medžiotojas jam odą nuimti neateis.

Jau keletą kartų lietuviai yra pakliuvę į lenkų propagandos pinkles. Jau keletą kartų ištikimų lietuvių jėgos prieš Lietuvą buvo sunaudotos ir vargiai tie žmonės apie tai yra pastebėję. Amerikos laikraščiai kasdien yra pripildyti lenkiška propaganda. Ši propaganda pasirodo įvairiuose subjektuose, po įvairia priedanga ir bėgamų įdomių žinių formoje. Kai kurie musų laikraščiai savo skiltyse tą lenkų propagandą ištisai perspausdina kaipo **bona fide** skelbiamas žinias, o čia tankiausia buna **mala fide** skleidžiama propaganda. Štai kuomet lenkai vėl Vilniun įsibriovė, bet del savo išrokavimų, per savo propagandos biurus paleido spaudon, buk Vilnių užėmę "iš lietuvių-lenkų susidedanti sukilėlių buriai." Kai kurie musų laikraščiai ant pirmo puslapio, žodis į žodį, tą pakartojo. Kiek vėliaus vėl pasirodė Amerikos spaudoje "pranešimas iš Varšavos," (visos melagystės tankiausia fabrikuojamos lenkų biure Washingtone), buk lenkai suėmę daug Lietuvos kareivių nelaisvėn, jų tarpe radosi du vokiečiai ir vienas kinietis. Kai kurie musų laikraščiai netik kad ištisai perspauzdino, bet dar nuo savęs "suimtų" vokiečių — ir kiniečių skaitlių padaugino, pažymėdami, "daug vokiaczių ir chineziku i newale papuli." Ypač tas apsireiškia "darbininkų-prasčiokų gazietoje." Tiesa, kaip kada melagystė buna į teisybę panaši ir buna sunku paprastam skaitytojui ją atskirti, bet tokios "gazietos" redaktoriui pasiteisinimo nėra. Kaip kada žmogus esi verčiamas manyti, jog tai yra pasekmės lenkiškų skambučių...

Susekta, jog lenkų propaganda, lietuvių tarpe yra varoma ant plačios skalės. Šim tai tukstančių dolerių yra leidžiama, kad daugiaus lietuviškų pajėgų prieš Lietuvą atkreipus. Amerikiečiai turtuoliai ir francuzai militaristai tuos tukstančius jiems pagamina. Amerikos Raudonasai Kryžius ir Hoovėrio Komitetas, leisdami milijonus dolerių lenkus Lenkijoje aprengia ir maitina, taigi visą užsieny gautą paskolą šimtais milijonų dolerių, Lenkija gali ir sunaudoja apsiginklavimui ir propagandai. Didelė dalis tų pinigų išleidžiama lietuvių tarpe ir todel nestebėtina, kad propagandos darbe, su išlaidomis nesiskaitoma. Keliose kolionijose atsirado "polsko-litevskos unijos tovaržistvos" ir renka lietuvių parašus Vilnių Lenkijai priskirti. Varoma po kolionijas sistematinė agitacija prieš Lietuvos Laisvės Paskolą Amerikoje. Taipgi varoma agitacija prieš aukas Lietuvai, ypač prieš teikimą paramos Šaulių organizacijai. Neperseniai pasirodė kolionijose plakatai su parašu kokio ten "Moterų Progresyvio Susivienijimo," tuose šlamštpalaikiuos mėginama paskolai pakenkti. Štai dabar vėl pasirodė šlamštpalaikiai prieš aukas, ypač prieš Tautos Fondą ir kitas nemuilstančiai paramą Lietuvai teikiančias organizacijas. Po šiuo šlamšteliu pasirašo neva kokia ten "Lietuvos prietelių Sąjunga." Šiomis dienomis pasirodė laiškai kokios ten neva "polsko-litevskos draugijos Sarmatija." Tuose laiškuose kviečiama prisidėti ir proponuojama šaukti seimą New Yorke, su tikslu kad "Liublino uniją atnaujinus;" po laišku pasirašo "Dovoino Selvestravičius." Štai laike švenčių, lenkų studentai palėsti atostogoms, pasipylė po kolionijas propagandos darbą varyti. Lankosi po lietuvių stubas kaipo "pedleriai" ir stengiasi įtikinti, kad po polščios bus geriausia" ir todel privalą prie tam tikros draugijos prisirašyti, duodant "braciškams" tam tikrą sumą pinigų. Lenkų kunigai bažnyčiose sako tam tikrus lietuviams taikomus pamokslus, tvirtindami, kad jie savo dušią tegali išganyti vien polščios labui aukodami." Sistemačiai leidžiama ir platinama lietuvių tarpe biauriausi šmeižtai ir nepasitikėjimas savo darbuotojais. Trumpai sakant, dedama visos pastangos, kad sudemoralizuoti Amerikos lietuvius, tuomi netik dabar teikiamą Lietuvai paramą čia sustabdyti, bet taipgi lietuvių jėgas prieš Lietuvą sunaudoti.

Amerikos lietuviai, apsižiurėkite ir uždarykite duris lenkų ir kitų Lietuvos priešų propagandai. Lietuviui, šian dieną priklausančiam prie lenkiškų draugijų, netik kad nėra pateisinimo, bet toksai žmogus yra pasmerktinas kaipo vienas iš biauriausių Lietuvos išdavimų. Lietuvis priklausydamas prie lenkiškų draugijų, tuomi pritaria visoms lenkų biaurybėms. Toksai žmogus pagelbsti lenkams jo brolius ir sesutes užimtose Lietuv. dalyse žiauriausia žudyti. Toksai žmogus, kaip ir paprastas tautos išdavikas, užsitarnauja niekiško galo — kartuvių. Kadangi savo bažnyčias lenkai pavertė į militaristų garbinimo ir propagandos klubus, todel lenkų bažnyčias lietuviai lankyti neprivalo. Kiekviename miestely randasi bent keleta katalikiškų bažnyčių, kuriose gali netik dorai pasimelsti, bet taipgi bažnyčiose užsilaikymo patirti, vieton lenkiškose alkunėmis grumdytis ir "Bože cuis polską" dainiuoti. Pagaliaus, jei jau nėra kitos katalikiškos bažnyčios, kaip tik lenkiška, tuomet verčiau namie pasimelsk, pasiskaityk gerą lietuvišką laikraštį, nueik į lietuviškos draugijo susirinkimą ir paragink, kad įsigytų Lietuvos Laisvės Paskols Boną ir kad paaukotų nors kiek našlaičius ir sužeistus, laike lenkų užpuolimo Lietuvoje, sušelpti.

Lietuva šiandien dar daug paramos reikalauja. Tokia parama vien iš Amerikos lietuvių tesimato. Amerikos lietuviai dar gali daug kartų tiek paramos Lietuvai suteikti, negu kad iki šiam laikui yra suteikę. Lenkai tą gerai supranta ir todel tiek daug pastangų deda, kad lietuvius demoralizuoti ir tuomi tą paramą stabdyti. Lietuviai, budėkite! Kiekvienoje kolionijoje privalo susidaryti, jei dar nėra susidaręs, visų lietuviškų draugijų komitetas, kurio priedermė turėtų buti savo kolionijoje propaganda atremti. Tokio komiteto nariai privalo tėmyti ir iš arti sekti, kad nė vienas lietuviškas centas nenueitų lenkų naudai. Sužinoję, kad randas sulenkėjusių ar aplenkintų lietuvių toje kolionijoje, tokio komiteto nariai, arba tam tikslui ką kitą gali paskirti, turėtų panaudoti visas pastangas, kad tas paklydusias lietuviškas avyeles ant tikro kelio atvesti. Pritrukus tam darbui priemonių, komitetas galėtų kreiptis prie žymesnių veikėjų per lietuviškų laikraščių redakcijas, beabejo, patarimą ir paramą gautų. Kaip pavieniai, taip draugijos tokiam darbui pinigų gailėtis neprivalo.

Brydvaitis.

---

mes, Amerikos lietuviai, juomi negalime pasitikėti. Tautos Fondas juomi pilnai pasitiki, todel jo vardu pinigus ir siunčia. Kaipgi pasitikima p. J. Vileišiu, per jį aukas siunčiant. Juk ir jis galėtų paskolą ir aukas sunaudoti "Liet. Ukninko" leidimui? Jeigu jam, kaipo tikrai partyviam, aklai atsidavusiam savo partijos reikalams, pasitikima, tai mums rodos labiau galima pasitikėti Lietuvos prezidentu, kuris, anot pačios misijos pareiškimo, "nebepridera jau kokiai nors partijai, bet visai Lietuvai."

Nėra jokio klausimo, kad apie tai liberališkoji "Vien. Liet." žino. Bet savo skaitytojus klaidina del vien to, kad tik sumažinti aukų plaukimą į Tautos Fondą.

Del "Bankininkų" Suvažiavimo

(Paaiškinamasai raštas).

DEL PROTOKOLO LIETUVIŲ BANKININKŲ SUVAŽIAVIMO AMERIKOJE,
buv. 1920 m. Spalių mėn 6 d.,
Waldorf Astoria Hotel,
New York, N. Y.

Protokole sakoma, kad suvažiavime dalyvavo "bankininkai, firmų atstovai ir užinteresuoti asmenys," išviso 21 ypata, neskaitant narių Lietuvos Atstovybės Amerikoje.

Įsižiurėjus į suvažiavusių sąstatą, pasirodo, kad suvažiavimas toli gražu nepilnas, nes nėmatyti atstovų didžiųjų Amerikos lietuvių B-vių ir kt. įstaigų, kurios daro pinigines transakcijas su Lietuva ir kurios turi reikalų su m. Banku, kaip Prekybos B-vės, Pramonės B-vės, "Naujienų," A. Olševskio banko, "Baltic Consultation Bureau (Baltic States Development Corporation), Federal Land Agency and Loan Company, ir tt. Nebuvo ir musų Banko atstovo p. Narjausko, ir kad beveik visi susirinkusieji "bankininkai" pasirodo bėsą Lietuvos Atstatymo B-vės direktoriai arba jai artimi žmonės. Butent tos B-vės direktoriai yra: Lopatto Jonas S., Račkauskas V. K., Strimatitis A. B., Strimaitis Jonas, Trečiokas A. S., Žiurys Pijus J., tos B-vės kasininkas Bush M. W., Bagočius F. J., tos B-vės Revizijos Komisijos narys, Širvydas J. O., tos B-vės buvusis direktoris; kiti dalyvavusių, kaip Ambroziejus Juozas, Ambrozevičius Vincas, Mikolainis Petras, Račiunas A. T., Vasiliauskas J. S., kaip mes patyrėme yra tie "užinteresuoti asmenys," nes jie yra Atstatymo B-vės kreininkai.

Iš šito matyti, kad suvažiavimas buvo inscenizuotas Lietuvos Atstatymo B-vės ir kad asmenys, apie kuriuos mums neteko patirti, kad jie butų "užinteresuoti" (Šidlauskas Kazimieras) taip pat kai kurie Lietuvos Atstovybės Amerikoje nariai dalyvavo tame "bankininkų" suvažiavime atsitiktinai arba per nesusipratimą. Iš K. Šidlausko kalbos, kurs ką tik buvo iš Lietuvos grįžęs, matyti, kad jis nušvietė padėtį visai objektingai.

Iš šitų bendrų pastabų aišku, kad visa šito suvažiavimo protokolo medžiagą negalima laikyti kaipo bešališka.

Del užmetimo, kad m. Bankas nepilnai išmoka gautas perlaidas turime paaiškinti, kad išpradžių Bankas ištikrųjų iš perlaidų sumos atskaitydavo persiuntimo paštu išlaidas, daugiau nieko. Vėliau, prisiėmus šitų išlaidų padengimą Bendrovėms, buvo išmokamos pilnos prisiunčiamos sumos be jokių išskaitliavimų.

Atstatymo B-vės laiškai eidavo Lietuvon 2-3 mėn., o atėjus iš Amerikos laiškams, del paštų nesusitvarkymo, korespondencija maišuose gulėdavo dar kelis mėnesius ligi ją išskirstydavo. Šitą dalyką dar šią vasarą matė patys amerikiečiai, jų skaičiuje ir V. Račkauskas, kurs apie tai stebėdamasis pasakojo m. Banke. Beto reikia neužmiršti, kad ilgą laiką, siaučiant Lietuvoje įvairaus plauko okupantam, paštų sodžiuose beveik visai nebuvo ir jie pradėjo maždaug tvarkingiau veikti tik nuo 1919 m. pabaigos.

Tose sunkiose aplinkybėse, m. Bankas turėdamas savo skyrių svarbiausiuose Lietuvos centruose, tik vienas galėjo patarnauti pinigų padalinime tarp adresatų ir šitą uždavinį jis atliko taip gerai, kaip tik galima buvo tai padaryti. Šitą darbą m. Bankas plačiai varo ir po šiai dienai, ir tas faktas, kad musų korespondentų skaičius Amerikoje, kurių perleidas mes išmokame, — kas diena auga, ir kad turime daugybę padėkos laiškų nuo jų, kurie liudija, kad mes šitą darbą atliekame pakankamai gerai.

Sulyginamai trumpame laike musų Bankas išmokėjo sekančias perlaidų sumas:

Iš Amerikos Auks.	21.420.978.20.—
" Vokietijos Auks.	1.373.703.90.—
" Švedijos Auks.	1.373.703.90.—
" Latvijos Auks.	2.216.301.61.—
" Danijos Auks.	1.360.691.64.—
" Danijos Dan. Kr.	41.312.16.—
" Francijos Auks.	3.450.—
" Francijos Frankų	6.150.—
" Afrikos Auks.	6.750.—
" Anglijos Sv. st.	5.758-16-6.

Tvirtinimas, kad del nesusitvarkymo paštų Lietuvoje ir del tariamojo nesugebėjimo m. Banko greitu laiku išmokėti siunčiamas perlaidas siuntėjai ir Lietuvos gyventojai turėjo "neapskaitomų" *nuostolių* — yra tušti žodžiai. Nuostoliai galėjo buti tik bankininkams ant kurso, keičiant jiems gautus iš žmonių dolerius į auksinus, kas su tų auksinų išdalinimu Lietuvoje neturi nieko bendro.

Tačiau musų nuomone, Amerikos bankininkai ir čia negalėjo turėti jokio nuostolio, nes imdami pinigus iš žmonių doleriais ir keisdami žemu kursu į auksinus, kiek mums žinoma, prigyveno didelius pinigus. Taip, kad jeigu jau Lietuva arba jos gyventojai ir turėjo didelius nuostolius, tai tik ne musų Banko kaltė.

Daugelis Amerikos "bankininkų," kaip Bagočius, Atstatymo B-vė ir kd. nesitenkindami dideliu uždarbiu, kurį jie gaudavo keičiant dolerius į auksinus, pasiuntė savo atstovus Lietuvon, bei pradėjo steigti čia savo skyrius visai ne del to, kad negali pasitikėti Lietuvos bankams, bet kad dar kartą uždirbti, dalinant žmonėms tuos pačius pinigus arba supirkinėjant pigia kaina ne per jų rankas atėjusius Lietuvos dolerius.

Del p. Gade, buv. Amerikos atstovo Lietuvai, išsireiškimo, kurį pakartojo M. Vinikas, kad Lietuvos finansinės įstaigos yra "illegitimate, ineficient, incompetent and dishonest" jei jis ištikrųjų taip butų pasakęs, turime atsakyti, kad m. Bankas su p. Gade neturėjo jokių reikalų, ir kad p. Gade tokią nuomonę galėjo įsigyti tik iš Kauno gatvėse biržavikų, jeigu jis turėjo nelaimę su jais kokių nors reikalų turėti.

M. Vinikas sako, kad žydų firmos nenori su Lietuvos banka nieko bendro turėti, tačiau Schiff State Bank, kurs yra žydų įstaiga ir kt. siunčia per musų Banką Lietuvon didelius pinigus.

M. Vinikas tvirtina, kad Lietuvos bankininkai nemoka taip reikalų sutvarkyti, kaip pridera civilizuotos šalies finansistams. Mes nesigiriame, kad mums nieko negalima butų užmesti; vienok galima manyti, kad pas suvažiavusius finansierius dalykai taip pat nekaip sutvarkyti, kadangi suvažiavimo tikslas buvo sudaryti "tvarką persiuntime pinigų Lietuvon ir kitus patogumus finansiniuose susisiekimuose su Lietuva" (A. Strimaičio žodžiai).

Išviso reikia pastebėti, kad darant labai rimtų užmetimų ant Lietuvos bankų ir daraant labai drąsius sprendimus, suvažiavusieji Amerikos "bankininkai" - lietuviai visai užmiršta, kad Lietuvoje nieks negyvena normalinėse aplinkybėse, ir kad čia Lietuvos bankams tenka rupinties ne vien tik apie "biznį."

Labai keista girdėti J. Vileišio nuomonę apie musų Banką. Toks nežinojimas finansinių Valstybės santikių su m. Banku iš pusės Lietuvos Atstovybės Amerikoje, kuri nuvažiavusi yra ten svarbiausia finansiniais reikalais, yra gana keists ir tiesiog neleistinas. Tačiau ir tai, ką p. Vileišis kalba apie Lietuvos bankus išviso, apie karakterį jų veikimo, keista yra girdėti iš asmens, kurs bankų padėtį ir apskritai padėtį Lietuvoje turėtų žinoti.

Yra tiesa, kad Lietuvos bankų pelnas susideda daugiausia iš kursinių operacijų, tačiau tai ir nenuostabu, nes dabar viso pasaulio bankai daugiausia ant valiutos uždirba. J. Vileišini, kaipo gyvenusiam Lietuvoje ir buv. Fin. Ministeriui negalėjo nebut žinoma, kad disconto operacijų nebuvo galima daryti, nes Lietuvoje ligi paskutinio laiko nebuvo nei otarų, nei vekselių prekybos apyvartoje. P. Vileišis kalbėdamas apie Lietuvos bankų veikimą, apie tai matyt buvo užmiršęs.

Kas del "konstruktyvių transakcijų ekonominei dirvoj" t. y. finansavimą prekybos ir pramonės, tai apie tai tegu kalba cifros:

Paskolų išduota
1919-1920 met. (ligi 24-XI.)
Kaune:

Paskolos užsieny musų Valdžios reikalais	3.000.000.—
Stambiem pramonink.	2.985.772.—
KBendrovėm	2.037.185.—
Kooperatyvam	1.072.800.—
Smulk. pramoninkam	539.076.—
Draugijom	213.475.—
Raudonam Kryžiui	83.000.—
Fabrikam	60.715.—
Sveikatos Depart.	30.000.—
Auks.	10.022.023.—
Skyriuose paskolų išduota Auks.	12.000.000.—
Išviso: Auks.	22.022.023.—

Gerb. V. Račkausko kalba yra tai nuo pat pradžios iki galo grynas šmeižtas ant visų Lietuvos bankų. Bet ypač plusta jis m. banką, gal but del to, kad važiuodamas iš Amerikos Lietuvon jis tikėjosi buti m. Banko direktorium, kaipo kandidatas nuo Atstatymo B-vės, tačiau neišpildžius Atst. B-vės pasižadėtos sutarties su m. Banku, p. Račkauskui nebeteko m. Banko direktorium buti ir todel iš apmaudos, nors visai ir ne tuo adresu, jis prišnekėjo ant m. Banko nebutų dalykų.

Del depozitorių: musų bankas šios dienos žiniomis turi einamųjų sąskaitų apie 14 milijonų, o terminiinių indėlių laikui nuo 1-3 metų ir daugiau per 2½ mil. auksinų. Be to musų Banke įdėta yra ant didelės sumos apsaugojimui pinigų ir visokių brangenybių, iš ko matyti, kad nepasitikėjimo musų Banku nėra. P. Račkausko tvirtinimas, kad Lietuvos kaimiečiai geriau sudeda pinigus į butelį ir užkasa į žemę, vietoj nešti juos į Banką ir padėti ant nuošimčių — yra daugiau niekas, kaip plika frazė ir Lietuvos žmonių pažeminimas. Taip žmonės darė, kad apsaugojus nuo ugnies pinigus tose vietose, kurios buvo karo vikimo sryty, arba laike žiaurų okupantų. Tačiau dabar kuomet Lietuvoje tvarką saugo pačių žmonių pastatytoji valdžia ir yra savi bankai, Lietuvos žmonės nebeturi pamato taip elgtis ir taip nebedaro.

Del p. Račkausko tvirtinimo, kad Lietuvos bankų veikime nematyti nieko konstruktivinio, atsakyta jau anksčiau.

Yra netiesa, kad m. Bankas neišdavęs Atst. B-vei apyskaitos ir kad ligi šiol yra m. Banke Atstatymo B-vės neišmokėtų perlaidų, o pinigai iš musų Banko Atst. B-vei negrąžinami. Faktinai dalykai stovi visai atbulai, nes apyskaita Atstat. B-vei yra paduota jau senai, tačiau ligi šiol musų Bankas nesulaukė dar iš Atstat. B-vės prigulinčios mums sumos už patarnavimą.

Netiesą taip pat p. Račkauskas kalbėjo, sakydamas, kad valdžia atsisakydavo *tvirtinti* naujai besitveriančias bendroves, jei pinigai nebus deponuojami m. Bankan. Ištikrųjų yra bendrovių, kaip va: "Ringuvos," "Spindulio," "Nemuno," "Eglyno, ir kt. kurios neturėjo teisės *pradėti veikti*, ligi pusė pamatinio už akcijas kapitalo nebus sudeta m. Banke. Vadinasi, nesant Lietuvoje Valstybės Banko, m. Bankas reikalui esant tarytum jį pamaino, ir tai nenuostabu, nes m. Bankas iš finansinio atžvilgio yra pusiau valstybinis, nes Valstybė turi pusę jo akcijų skaičiaus, ir Valstybė dalyvauja musų Banko valdyme ir jo reikalų priežiuroje per Finansų M-jos atstovą, kurs sprendžiamuoju balsu įneina m. Banko Valdybon ir Tarybon ir kurs svarbesniais klausimais turi net veto teisę, perduodamas ginčijamąjį klausimą Finan. Ministerio galutinam sprendimui.

Dabar del pareiškiamų p. Jono Strimaičio "faktų." Liet. Aatstatymo B-vė, sako p. J. Strimaitis, pasiuntusi savo perlaidas 1919 m. Spalių mėn. 1 d. Tačiau m. Bankas tą pirmąjį siuntinį tegavo 1920 m. Sausio mėn. pabaigoj arba vasario mėn. pradžioj. Su kitais perlaidų siuntiniais buvo ne kiek geriau. Todel suprantama, kad ne m. Bankas kaltas, kad adresatai negreit pinigus tegalėjo gauti. Del perlaidos N. 487, tai adresatui du syk buvo nusiųsta pranešimas apie atėjusius jam pinigus, bet ne musų kaltė, kad jis pinigų pasiimti neatėjo. Del perl. N. 439, kuri buvo anuliuota, bet vėliau per apsirikimą m. Banko buvo išmokėta, tegalima pasakyti, kad mes esame griešni žmonės ir kaip tokie negalime išvengti klaidų. O gal p. J. Strimaitis su Atstat. B-ve yra šventi ir neklaidingi? Taip bent atrodo iš visų jų ilgų kalbų ir išmetinėjimų Lietuvos bankininkam ir ypač musų Bankui, kuriems jie nesigaili visokių gražių žodelių, kaip "spekuliantai," "Rusijos metodu persisiurbę žmonės" (p. Račkauskas) "mulkiai," "neteisingi žmonės," arba Lietuvos valdžios įstaigų ir bankų darbą vadina "apsileidimu, kriminališku nekompetentiškumu ar tiesiog šuleriste" (F. Bagočius).

Tokių žodžių retai tegalima buvo užtikti ir Rusijos balvarinėje spaudoje, nors kaip yra žinoma, rusai mėgėjai koliotis, ir mes su dideliu nusistebėjimu dabar sužinome, kad tokiu aukštu stilium viešame susirinkime, dalyvaujant Lietuvos ofic. atstovams, kalba p. Račkausko žodžiais tariant "bankieriai" "vienos iš labiausia išsitobulinusios šalies Amerikos," "turį Amerikoje įgytą patyrimų ir moderniško biznio metodus." Norėtus žinoti, ar visi Amerikos bankininkai vartoja tokius stiprius žodžius? Ypač tokiu dialektu pasižymėjo, sprendžiant iš protokolo, p. p. V. Račkauskas ir F. Bagočius, kuriems priklauso ir aukščiau minėtieji išsitarimai. Čia mes atsakydami jiems galime prikišti tų pačių rusų patarlę "na vorie šapka gorit."

Toliau p. J. Strimaitis skundžiasi, kad m. Bankas yra padaręs Atstat. B-vei nuostolių mažiausia $12.000.00. Mums labai gaila, jei taip ištikrųjų butų, tik nežinia mums kokiu budu tai atsitiko. Musų Bankas iš savo pusės turi tikro pamato tvirtinti, kad iš *Atstat. B-vės* priežasties Bankas jei nuostolio ir neturėjo, bet m. Bankas negavo 8½ mil. dolerių pelno, kurį jis butų turėjęs, jei Atstat. B-vė butų išpildžiusi padarytąją sutartį su m. Banku del pirkimo ir pardavinėjimo Amerikoje m. Banko akcijų; šitą sutartį Atstat. B-vė sulaužė del tos priežasties, kad atėjus terminui ją pildyti, umai buvo pradėjęs pulti markės kursas; tačiau markės kursui vėl pradėjus kilti, Atstat. B-vės direktoriai susigriebė ir vėl panorėjo pigia kaina paimti m. Banką savo rankosna. P. V. Račkauskas, kaipo Atstat. B-vės kandidatas į m. Banko Valdybą, jau buvo atvažiavęs į Kauną. Kuomet tačiau del savo pačių kaltės p. p. Atst. B-vės direktorių svajonės nepavyko jie vietoj save kaltinę ir barę, ėmė iš pykčio neteisingai plusti ant m. Banko ir versti ant jo visokių nebutų daiktų, o buvusius faktus savaip kraipyti.

Dabar del p. F. Bagočiaus užmetimų:

F. Bagočiaus perlaidų apmokėjimą pradėjome ne tuojau, kaip jo perlaidų siuntinius gavome, del tos priežasties, kad tų perlaidų padengimui buvo gauti ne gryni pinigai, bet čekas į vieną Berlyno banką. Kadangi Valdžia gavo žinių ne labai gerai atestuojančių p. F. Bagočiaus asmenį ir patarimų iš sugrįžusių iš Amerikos lietuvių buti santikiuose su p. F. Bagočium atsargiais, tai mes nemokėjome jo perlaidų ligi tol, ligi kol sulig jo čekio negavome pinigų, kuriam tikslui praėjo nemažai laiko. Po tos perlaidos buvo pradėta skubiai mokėti. Kai del p. F. Bagočiaus nusiskundimo, kad per metus laiko m. Bankas tesuskubo pristatyti jam vos 25 apmokėtų perlaidų kvitas, tai kaip jau anksčiau buvo minėta, apmokėtų perlaidų kvitų skaičiaus grąžinimas Amerikon nesantikiuoja su faktinai jau apmokėtų Lietuvoje perlaidų skaičium, t. y. kad mes pirmiausia kreipiame domę į tai, kad perleidos kuo greičiausia butų išmokėtos ir mažesnę vertę dedame kuri grąžinimui Amerikon.

Reikia neužmiršti, kad m. Bankas turi savo skyrių po visą Lietuvą ir net užsieny (Liepojuj) perlaidos iš centro yra siunčiamos išmokėjimui į skyrius, sulig to kur arčiau adresatui. Taip, kad vieno siuntėjo perlaidos paprastai išskirstomos po visus skyrius; kad sugrąžinus siuntėjui apmokėtų perlaidų kvitus, reikia juos surinkti iš visų skyrių; bet nemažas skaičius perlaidų apmokamas per paštus ir tai tolimesniuose Lietuvos kampuose, su kuriais negalima susisiekti net per m. Banko skyrius. Todel yra suprantama, kad perlaidos gali buti gana greitu laiku išmokėta, bet daug daugiau laiko išeina kol grįžta į m. Banko centrą tokių apmokėtų perlaidų kvitai. M. Banko Centre tokių apmokėtų perlaidų kvitai turi but sortiruojami pagal prigulmybės ir sinčiami atgal Amerikon.

Kad p. F. Bagočius deponuodamas dolerius Irving Bank musų sąskaiton savo perlaidų išmokėjimui, turėjo nustolių del kurso skirtumo, m. Bankas nekaltas. P. F. Bagočius galėjo ant kurso ir išlošti. Mes iš jo nustolių sau jokio pelno neturėjome: kiek už jo deponuotus dolerius gavome auksinų, tiek ir įrašėme jo sąskaiton.

Iš viso kas anksčiau pasakyta, matyti, kad visi to susirinkimo "faktai" yra arba sufabrikuoti, arba savaip nušviesti, ir vis tai su tikslu diskredituoti m. Banką. Centralinė mintis, kuri raudonu siulu reiškiasi visų dalyvavusiųjų susirinkime "finansierių" kalbose ir kuri juos visus kruvon suvedė, yra noras sudaryti *"Clearing House."*

Sumanytojų nuomone, tai turėtų buti centralinė įstaiga per kurią pereitų visos piniginės perlaidos į Lietuvą (Vinikas), kuri galėtų ir privalėtų sudaryti pastovų kursą, tvarką persiuntime pinigų ir kitus patogumus finansiniuose susisiekimuose su Lietuva. (A. B. Strimaitis). "Tokia įstaiga" —, sako tas pats p. A. Strimaitis —, "galėtų buti dabar organizuojama New Yorke Baltic States Bank," kurio banko A. Strimaitis yra direktorium. Toliau p. A. Strimaitis sako, kad šitas bankas turėtų tarnauti, "kaipo centras Amerikos Lietuvių finansinio veikimo, podraug centras susisiekimui su Lietuva, nustatymui pastovių santikių finansinėse operacijose ir tinkamam patarnavimui netik musų Amerikos lietuviams, bet ir Lietuvos žmonėms bei *Valdžiai* jų santikiuose su Amerika." Nors p. Strimaitis sako, tai busianti "lietuvių įstaiga," tačiau iš p. M. Viniko žodžių matyti, kad negana įsteigti "Clearing House" "ir nusiųsti į Lietuvą atsakančius, kompetentiškus žmones, kurie perlaidomis ir jų išdalinimu žmoniems rupintus." Jo nuomone *"prie tokio darbo ir sutarties reikėtų pritraukti ir svetimtaučių firmas,* kurios turi transakcijų su Lietuva." Nors p. M. Vinikas to aiškiai nesako, bet iš jo sekančių žodžių aiškiai matyti, kad svetimtaučių firmomis p. Vinikas vadina *žydų firmas.* P. M. Vinikas sako: "Gal devyniosdešimtos dalis visų piniginių transakcijų veda žydų įstaigos, kurios su lietuvių bankais Lietuvoje visai nesiskaito, jais nepasitiki, su jais jokių reikalų nedaro, ir už tai gali pasidėkavoti tiktai patys Lietuvos lietuviai bankieriai, kurie negali reikalų sutvarkyti taip, kaip pridera civilizuotos šalies finansieriams. Šitą patvirtina ir rezoliutivinio susirinkimo mintis, išreikšta protokole; susinešimui su amerikonais bankieriais ir *žydais* bankieriais, kurie turi ir tt." išrinktas komitetas iš kun. Jono Žiliaus, advokato F. J. Bagočiaus ir pil. M. J. Viniko.

Todel išeina, kad jeigu nemoka su žydais kooperuoti Lietuvos bankininkai lietuviai, tai su jais gerą biznį mano pradėti Amerikos lietuviai "finansieriai," dalyvavusieji minėtame suvažiavime.

Šitie Amerikos lietuviai-finansieriai į p. V. Račkausko žodžiais tariant "pridėjus Amerikoj įgytą patyrimą ir moderniško biznaus metodą, sutvarkys tą taip apleistą laisvos Lietuvos reikalą" — t. y. susidėję su žydais "įsteigs Lietuvoje *tikrą banką,* ne spekuliacijos įstaigą, ir ves ten reikalus civilizuotuose kraštuose priimtais budais." — Dieve, jiems padėk!

P. V. Račkauskas toliau sako, kad "atitinkami žingsniai yra daromi; ir Kauno organizuojamas Bankas, kuris bus ankštame kontakte su Baltic States Banku New Yorke."

P. P. Mikolainis sako, kad toks sumanymas ėsą pilnai įvykinamas, tiktai be Amerikos lietuvių "finansierių" (o mes priminsime ir žydų) kooperacijos, ėsą reikia ir Lietuvos Valdžios pritarimo, bei padėjimo. "Idant jį gauti, — sako toliau p. Mikolainis — reikia atkreipti tos valdžios atydą į dabartinį nelemtą dalykų stovį ir spiriantį reikalą tą viską pataisyti."

Sudėjus visą tai labai keistas yra Lietuvos Atstovybės Amerikoje elgimasis. Jau savo atsakyme iš šių metų Spalių mėn. 7 d. N. 4580 del prisųsto mums nuorašo p. Vileišio telegramos ponui Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeriui iš š. m. rugsėjo mėn. 30 d. N. 31775, paaiškinę dalykų stovį mes reiškiame p. Finansų Ministeriui savo nusistebėjimą del to, kad p. Vileišis žinodamas ir turėdamas žinoti padėtį Lietuvoje, oficialiai kartoja Amerikos lietuvių "finansierių" leidžiamas paskalas apie tariamąjį nesąžiningumą Lietuvos bankų ir apie Amerikos lietuvių nepasitikėjimą jais. Iš "suvažiavimo" protokolo matyti, kad p. Vileišis kartais žodis žodin kartoja suvažiavusių Amerikos lietuvių "finansierių" šmeižto žodžius ant Lietuvos bankų, pataria surašyti suvažiavimo protokolan visas kalbas ir "priduotus faktus," pasižadėdamas "protokolo kopiją pasiųsti atitinkamoms Valstybės įstaigoms reikalo nuodugniam ant vietos ištyrimui ir, galimas daiktas, kriminaliai atkeijai prieš kaltininkus."

Vadinasi, p. Vileišis, vietoj kad nuramimus perdaug jau užsivariusius "finansierius" ir tarus autoritetingą tiesos žodį, dar užpila vandens ant jų maiuno. Reikalų gi Lietuvos Valdžios, kurią p. Vileišis atstovauja, jis nesugebėjo apginti, nors ne sykį susirinkusieji reiškėjam ir Lietuvos Valdžiai nepasitikėjimo. Pavyzdžiui: p. F. Bagočius kalbėdamas apie Valdžios įstaigų patarnavimą pinigų persiuntime sako: "Atsižvelgiant į tokius faktus, neužginėjamus faktus biauriausio apsileidimo ir nekompetentiškumo, ar gali Amerikos lietuviai bankieriai sekti patarimus gerb. Vileišio ir kun. Žiliaus, kuriuodu pataria naudotis Lietuvos Valstybės įstaigų patarnavimu?" — P. Jonas Strimaitis sako: "iš patyrimo žinome, kad iždinės ir gi nesirupina greitu pinigų adresatams pristatymu, ir praeina savaitės ir mėnesiai, kol pinigai iš Kauno ateina į kaimą. Skundai žmonių siuntusių pinigus per Lietuvos Atstovybę Amerikoje yra liudininkais šio fakto"... Kito išėjimo nėra, kaip tik mums patiems rupinties pinigų parceliacija Lietuvoje" ir tt. Kaip tai pavadinti, kad ne išreiškimu pilno nepasitikėjimo Lietuvos Valdžiai ir jos Atstovybei Amerikoje, ir iš protokolo nematyti, kad musų Atstovybės nariai butų musų Valdžios prestižą apgynę. Pastebėtina taip pat, kad Atstovybės nario p. M. Viniko kalba nieko nesiskiria savo stilium ir turiniu nuo kitų "finansierių" kalbų.

Dabar visa aišku: Kad padarius gerą biznį sumanyta steigti Amerikoje drauge su žydais "Clearing House" — centralinį banką, kuris turėtų buti Baltic States Banke New Yorke. Šitas bankas yra Atstatymo B-vės bankas. Kaune turi buti to banko skyrius. Kaip jau buvo sakyta, pagal sumanymo, šitos įstaigos turėtų but centru ne tik Amerikos lietuvių finansinio veikimo ir centru jų susisiekimo su Lietuva, bet ir centru per kurį eitų visi piniginiai reikalai Lietuvos žmonių ir *Valdžios* jų santikiuose su Amerika.

Visam šitam sumanymui kelią pastoja Lietuvos Prekybos ir Pramonės Bankas, su kuriuo yra labai sunki konkurencija, kadangi tai yra labiausia išsišakojęs Lietuvos bankų, pradedąs be to leisti šaknis Amerikoje, nes turi įsteigęs čia savo agenturą. Todel suprantamas dalykas, reikia šitas bankas diskredituoti, jei jau negalima jo visai užmušti. Tokį tikslą turėjo minėtasai "suvažiavimas" ir taip reikia suprasti dalyvavusių tame suvažiavime "finansierių" kalbas ir užmetimus musų Bankui. —

Lietuvos Prekybos ir
Pramonės Bankas.

KĄ PATYRIAU LIETUVOJE.

Lietuvoj išbuvau beveik šešis mėnesius. Atlankiau, kaip tikėjausi, seną mamą ir seseris. Brolis kunigas Rusijoj ir negulėjau sulaukti jo sugrįžtant, ešalonai ant žiemos apsistojo vežę pabėgėlius. Taip-pat ir seseruno nesulaukiau. Lietuvoj demokratybė nepilnai suprantama ir ne visų praktikuojama. Įnėjai į krautuvę ar į vaistinę, kepurę po pažaste, ir stovėk pasienyj iki kas paklaus ko nori. Valdininkai blogai apmokami, kad be kyšių negal išgyventi; tas buvo ir caro laikuose. Mano paties 2 laiškai parėjo į Pilviškius iš Amerikos, bet aš tuo tarpu gyvenau Kaune ir prašiau paštoriaus pasiųsti juos į Kauną, ką jis ir padarė, bet jie manęs nepasiekė Kaune. Pašto viršininkas tyrinėjo kelias savaites ir nieko nesurado. Pamislykit, laiškanešys Pilviškiuos gauna 200 auksinų į mėnesį, apie 3 dol.; na ar gal jis be pasigelbėjimo išgyventi?

Dabar gal kas paklaus, kodel valdžia nemoka geresnių algų? Tai ant to jųs patys atsakymą rasit, pažiurėję kaip Amerikos lietuviai perka bonus savo valdžios ir kiek prisideda prie jos pakėlimo, tas ir su Lietuva. Lietuva nuo savo susitvėrimo dar nebuvo be karo, gali sakyti, nė vienos dienos; kas ne žino ką karas ženklina — prapultį žemei tiktai. Jauni vyrai vietoj dirbti turi but maitinami, aprėdomi, dar algos šiek-tiek gauna. 100,000 kariuomenės nedidelei valstybei išlaikyti, tai ne baika. Jeigu kariuomenės nebutų buvę, tai lenkai jau senai butų buvę iki Liepojui ir visą Lietuva butų jų globoj ir senoji baudžiava butų plėtojusis Lietuvos bakužėse. Musų kareiviai, atginsdami kas laukia Lietuvą, stato krutines ir gyvastis drąsiai aukauja ir lenkams melagiams parodė, kad Lietuva nenori lenkiškos "patronkos" turėti. Lenkai visur skelbia, kad Lietuva nori su Lenkija buti kruvoj, tiktai, girdi, keli *politikieriai Kaune* nedaleidžia to. Šiandie Lietuvoj didžiausiai neapkenčiamas lenkas, nuo šito paskutinio judošiško ineidento — Želigovskio paėmimo Vilniaus, o Varšavos užsigynimas to išgamos, o paskui parėmimas jo kareiviais, maistu ir amunicija. Tas žulikas ir razbainikas kada bombas mėtė ant Ukmergės ir užmušė 11 žmonių, o 40 sužeidė, tai prieš svietą gynėsi, kad jis nieko nežinąs ir bombų nemėtęs. Ant Kauno mėtė bombas kelis kartus, tik be pasekmių, nes musiškiai greit nuvydavo. Tokis tai musų artymiausis kaimynas ir šitais keliais nori Lietuvą pavergti.

Kun. J. V. Kudirka.

P. S. Generolo Žukaučko žodžiai man su juo paskutiniu kart atsisveikinant: "Amerikiečiai, parsiųskit nors 6 automobilius, kad fronte sužeistus kareivius galėjus greičiau davežti į ligonines, kol perdaug nenuėga jų kraujo, to tik jųs širdingai meldžiu."

LIETUVOS ŽIRGVAIKIS.

Tik ką gauta iš Lietuvos ir tai mažame skaitliuje, Lietuvos emblema–žirgvaikis. Didumo 21 col.x26 col. Paveikslo dugnas raudonas, žirgas baltas, raitelis pilkas, rubai su auksiniais apvadais. Šis paveikslas labai yra tinkamas svetainėms, raštinėms ir abelnai visiems, kurie myli tėvynę Lietuvą. Paveikslo kaina **vienas dol.**

Reikalaukite tuojaus, nes nedaug jų teturime. Kas pirmesnis, tas ir gaus.

"GARSAS"

222 So. 9th St.

Brooklyn, N. Y.

P. Molis.

TRYS MĖNESIAI LIETUVOJE

PIRMOS DIENOS KAUNE.

Pribuvę Kaunan ir išlipę iš traukinio pasijutome, kad nebe Amerikoje esame. Iš traukinio į stotį įeinant kiekvienas turi savo "pasą" parodyti. Neužteko ant rubežiaus Virbaliuje registracijos. Žydeliai gudresni, jie tik iš traukinio griudami puolėsi prie stoties durų kas pirmesnis — tuojau sudarant liniją. Mes gi, kaipo nepatyrę tvarkos, likomės ant "vuodegos." Pakol visos eilės "pasus" pertikrino," "vuodegoje" esantiems keliolika minučių prisiėjo laukti.

Stotis užsikimšus žmonėmis. Vieni atvažiavę dairosi savųjų, kiti atkeliaujančių Kareiviai stengiasi daryti tvarką.

Išėjus iš stoties vežikai siulosi nuvežti. Kiekvienas puolasi prie "Amerikonų." Mat, iš jų daugiau pasipelno. Nuo stoties nuvežė iki Keistučio viešbučiui ir atlupė 60 auksinų.

Klausėmės kambario nakvynei. Nėra. Veža tas vežikas mus iš viešbučio į viešbutį ir visur gauname tą patį atsakymą: "visi kambariai užimti." Pervažiavus visą Kauną iki Rotužės aikštei paskutiniame gavome kambarį. Tai "Birutės" viešbutis, Kaune žinomas, kaipo pirmos klesos. Jautėmėsi laimingi, kad galėsime pasilsėti, nes traukiniais besidaužant ganėtinai nusikamavę. Taipgi buvome ir alkani. Pasiteiravę tame pačiame viešbutyje radome ir užkandžio. Davė surio, šinkos, duonos ir arbatos. Viskas nyko nuo stalo. Pradžioje budami ganėtinai nuvargę miegojome nekreipdami domės kas dedasi aplink. Prietelkas blusas pajutome tik kuomet dalinai pasilsėjome. ak, tos blusos! Mažytės jos. Bet jos įpykina ir didžiausį! Nei nušaut, nei pagaliu užmušt jų žmogus negali!

Sulig komendanto įsakimo visi pribuvę į Kauną laike 24 valandų privalo užsiregistruoti milicijos nuovadoje. Gi, neiškeliaujanti kitur į keletą dienų privalo gauti "leidimą apsigyvent Kaune." Mes apie tai nežinojome. Už poros dienų viešbučio tarnaitė susirupino musų "pasais." Paėmusi bandė mus užregistruoti. Neregistruoja. pasai neperskaitomi, privalo patys ateiti. Nueinu. Nuovados sekretorius perdaug užimtas, laiko neturi. Ateik rytoj rytą. Nueinu rytą. Žydelių eilė laukia įvairiais reikalais, gi sekretorius einąs ant arbatos, pataria man ateiti apie 5 val. po piet. Nueinu 5 val. Eilėje stovintieji kepures pažastėje laiko. Apsidairau. Nei vėliavos, nei jokio paveikslo ant sienų nematyti. Negaliu atspėti prieš ką tos kepurės imamos.

Šiaip taip prisiartinau prie registruojančio pasus sekretoriaus. Pažiurėjo "pasą", paklausinėjo. Pasakė: "Tamsta turi paduoti prašymą, kad užregistruotumem." Nugi, ponuli, aš čia ir prašau jųs, kad užregistruotumet, aš aiškinu. Dar kartą pažvelgė į mano amerikoniską "pasą." Kada-gi, Tamsta, atvažiavo Kaunan?" Jis vėlei klausia manęs. Jau trįs dienos bus." "Trįs dienos!?" nusistebėjo." "Ar tamsta žinai, kad gali but areštuotas ir baudžiamas už neužsiregistravimą į 24 valandas pribuvus Kaunan?" Atsakau, kad dvi dieni to nežinojau, gi trečią dieną bandžiau nuo pat ryto užsiregistruoti." Nu, tai nieko nebus — pareiškė jis — Tamsta turi rytoj rytą atnešti prašymą ant rašto ir atsivesti du liudininku ir atsinešti pasą." Klausau.

Suradau porą amerikiečių pažįstamų, gaunú juos už liudininkus. Nunešame prašymą, liudininkai ten pasirašo. Paėmęs prašymą ir "pasą" pareiškė, kad bėgyje dviejų savaičių neturiu apsistojimo vietos apleisti, negaliu niekur išvažiuoti. Aiškinu, kad aš nėsu nė žmogžudys, nė maištininkas, ir norėčiau tuo laiku provincijas atlankyti. Dar kartą jis man pareiškė, kad negaliu apsistojimo vietos apleisti bėgyje poros savaičių.

Teiraujuosi pas kitus amerikiečius, anksčiau atvažiavusius. Vieni turėję tą patį vargą, kiti visai nesiregistravę ir važinėję po visą Lietuvą ir niekas jiems jokių kliučių nedarę. Aš gi bandžiau elgtiesi sulig įstatymų. Dabar neturiu paso, o be paso iš Kauno niekur negaliu išvažiuoti.

Pralaukus dvis avaiti gaunu savo pasą atgal. Patyriau, kad turiu dar gauti leidimą apsigyventi Kaune. Gyventi be leidimo gręsia didelis pavojus. Einu į Kamendanturą. Atsikartoja ta pati istorija. Galop vėlei paima mano pasą registravimui žadant sugrąžintį per Milicijos nuovadą. Savaitę išlaukus reikalai verčia važiuoti Vilniun biznio tikslais. Neturiu paso. Gaunu pagelbon vietinį inžinierių, kuris žimo visas "skyles," ir leidomės per įvairias milicijos, komendanturos, ir viršininkų stotis ieškoti mano paso, kad atsiėmus ir galėjus į Vilnių nuvažiuoti. Sugaišę veik visą dieną eidami nuo Aimošiaus prie Kaipošiaus galop pas Milicijos Viršininką radome ant stalo mano pasą. Perstatę svarbumą reikalo išvažiuoti, kam pasas butinai reikalingas, atgavau su pažymėjimu "Leista apsigyventi Kaune."

Regis tai mažas reikalas. Bet kiek tame vargo, kiek trukdymo! Taip einasi ir su bile oficijaliu reikalu.

(Bus daugiau).

LIETUVOS MISIJOS PRANEŠIMAS

DELEI NAUJŲ PERMAINŲ.

Lietuvos Valdžios įsakymu, Lietuvos Misijos nariai, užbaigę šių metų paskolos darbą, grįžta Lietuvon. Tolymesnis paskolos darbas yra pavedamas Lietuvos Atstovybės žinion, kaip lygiai ir kiti darbai, kurie teko Lietuvos Misijai atlikinėti. Be to Lietuvos Atstovas Amerikoj yra prašęs keturiems mėnesiams urlopo ir Ministerių Kabineto nutarimu yra jį gavęs ir yra pasiryžęs iškeliauti Lietuvon ant kelių mėnesių atostogoms, kad ypatiškai duoti pranešimą apie visus darbus, kurie liko Atstovybės reikalai, kaip kurie prisieis čion artymiausiu laiku atlikti. Lietuvos Atostovybės reikalai, kaip buvusieji, taip ir naujai paskirti, Valdžios įsakymu, Lietuvos Atstovui išvažiavus atastogoms, bus pavesti Lietuvos Atstovo Amerikoj pavaduotojui Matui Viniku. Tokios tat permainos.

Dar Rugpjučio mėnesyje Lietuvos Misija buvo pasiųlusi Lietuvos Valdžiai užbaigti paskolos darbą iki Spalių 1 d. ir leisti jai grįžti, tečiau Lietuvos Valdžios nutarimas gautas yra tik šiuo laiku. Sulig šio įsakymo, Lietuvos Misija yra paskelbusi visoms stotims, kad jųjų visos sąskaitos, bonai ir pinigai butų parsiųsti Lietuvos Misijai iki Naujųjų Metų, idant suvedus visų stočių sąskaitas butų galima sudaryti galutina apyskaita ir ji paskui Lietuvos Valdžiai pristatyti. Spėjama, kad iki Sausio mėnesio pabaigos Lietuvos Misijos nariai jau galės suvesti visas sąskaitas, atiduoti patį paskolos darbą ir kitus reikalus Lietuvos Atstovybei ir paskui keliauti Lietuvon.

Vykinant šį planą, Lietuvos Atstovybė Amerikoje yra New Yorke nuo Sausio 1 dienos, 1921 metų, parsamdžius naują savo biurą, (Lithuanian Representative, 162 W. 31st St., ant kampo 7 ave.) Šiame biure pasiliks Lietuvos Atstovybės Amerikoje:

1) **Finansinis Skyrius,** kursai su pagalba Amerikos Lietuvių viuomenės rupinsis ir toliau Lietuvos Laisvės Paskolos reikalais, butent pačių bonų pardavinėjimu, apmokėjimu, kaip ateis laikas nuošimčių už bonus, o lygiu budu rinkimu aukų ir jų par siuntimu Lietuvon įvairioms Valstybės įstaigoms ar visuomenės organizacijoms, kaip Lietuvos Gynimo Komitetui, Lietuvos Šauliams, Lietuvos Raudonajam Kryžiui ar kitoms organizacijoms;

2) **Pinigų Siuntimo Skyrius** delei parsiuntimo pinigų ar aukų per Lietuvos Valstybės Iždą nukentėjusiems nul karo giminėms, ir šiaip žmonėms, kurie norės padėti savo pinigus Lietuvos Valstybės Iždan;

3) **Prekybos ir Pramonės** Skyrius, kursai drauge su įsikurusia Amerikos Lietuvių Prekybos ir Pramonės Taryba rupinsis užmezgimu prekybos ir pramonės ryšių tarp Amerikos ir Lietuvos, priveizdėjimu įvairių prekybos ir pramonės bendrovių, kurios nori vesti by kokią prekybą su Lietuva arba ten įkurti savo pramonės įstaigas, ir palaikimu įvairių prekybos ar pramonės bendrovių, kurios įsikurusios Lietuvoje norėtų čion tarp Amerikos lietuvių gauti naujų pajininkų, ir

5) **Amerikos Lietuvių Registracijos Skyrius,** prie kurio bus renkamos žinios apie visas Amerikos lietuvių kolionijas, apie pačių ateivių skaičių, jų darbus ir užsiėmimą. Prie šio skyriaus pasilieka ir Lietuvos Piliečių Sąjunga, kaipo bepartijinė Amerikos visuomenės organizacija, per kurią Amerikos lietuviai liuosu noru sumoka į Valstybinį Fondą pamatinį Valstybinį mokesnį Lietuvos Valstybės Iždui. Sulig veikiausiųjų Lietuvos įstatų, kurie buvo išleisti dar Rusijos Valdžios, kiekvienas iškeliavęs svetur pilietis turėjo mokėti po 10 rublių į pusmetį arba 5 dol. už buvimą užsieniuose. Prigulinčieji prie Lietuvių Piliečių Sąjungos nuo šio mokesnio bus paliuosuojami.

Be to, prie šio Sk. įtaisytas dalinai ir pasų išdavimas ir jų vizavimas, kaip tik bus galima, nes pamatiniai tuo tarpu visų pasų išdavimas visose kitose Atstovybėse yra koncentruotas Washingtone, išskyrus vieną ar kitą Valstybę, kuri per savo Konsulus atlieka tą darbą ir New Yorke.

Visi kiti darbai, kurie iki šiol Lietuvos Atstovybės Amerikoje buvo atliekami, kaip tat: Visa politinė akcija delei Lietuvos Nepriklausomebės pripažinimo, liudijimai visokių dokumentų, įvairių bylų vedimas ir paėmimas Lietuvos Atstovybės globon, kur reikia, pasilikusių turtų nuo mirusių Amerikoje Lietuvos piliečių, Lietuvos Informacijų Biuras, Viešas Amerikos Lietuvių Knygynas, neminint jau pačių pasų išdavimo, vizavimo pasų kitų valstybių piliečiams, išdavimo paliudijimų įvažiavimui Amerikon iš Lietuvos ir t. t. pasilieka, kaip ir buvo, prie Lietuvos Atstovybės Amerikoje (Lithuanian Legation, 703—15th St., N. W., Washington, D. C.), kur visais tais reikalais ir reikia kreiptis.

Liet. Inf. Biuras.

PER KANČIAS — PRIE LAISVĖS.

Šiuos metus baigiama ir Nauji metai sutinkami su dideliu širdies skausmų visos Lietuvių tautos. Delei paskutinių atsitikimų lietuvių-lenkų fronte yra susirupinusi visa Lietuva. Vilnius tebėra Želigovskio rankose. Neišlaikę mums duoto žodžio, nei Tautų Lygos paisydami, lenkai dieną-naktį gabena pilnus traukinius karo medžiagos ir siunčia naujas divizijas Želigovskio pagalbon. Likučiai gen. Balakovičiaus armijos, sumuštos rusų fronte, dabar pasirodo permesti prieš lietuvius. Karingiems lenkų generolams didesnis išrokavimas kariauti su mažesinaisiais. Yra visai galimu daiktu, kad šiomis dienomis prasidėjo arba prasidės dar aršesnės lenkų atakos, negu yra buvusios ligi šiol. Nors idėjišką lietuvių kariuomenę tas nelabai gąsdina, bet padėtis visgi yra labai rimta ir pats paliuosavimas Vilniaus sunkėja.

Sulig patikrintų žinių iš Vilniaus, avanturininkas Želigovskis labai "kiepsko" jaučiasi: mat gavo per nosį nuo lietuvių, o ir jo "lietuviškoji" kariuomenė prašosi namon "do Warszawy." Del to tai Zeligovskis sumanęs užleisti savo vietą kitam lenkų sėbrui Bobickiui, delto tai traukiami iš Varšavos nauji lenkų legionai. Yra dar ir kita priežastis, del ko lenkai didina savo okupacinę armiją Vilniuje. Lenkijos imperialistai ir Lietuvos išdavikai — "prosze panai" yra sugalvoję naują nedorybę su tikslu prijungti Vilnių ir jo apielinkes prie Lenkijos. Į Zeligovskio avanturą visas pasaulis žiurėjo, kaip į atvirą banditizmą. Dabar tam banditizmui norima priduoti legalį pamatą. Lenkai suskubo šaukti Vilniuje kokį ten "Seimą." Su tuomi seimu, kuris susidės iš vienų "prosze panų" ir jų tarnų, lenkai bandys mulkinti pasaulio valstybes. Bijodami, kad Lietuvos kariuomenė nesuardytų tą nedorą planą, lenkai ir tvirtinasi ir pučiasi ir net grumoja. Žinia, kad lietuviai nedaleis savo žemėje r savo sostinėje panašių "pramogėlių" rengti ir ne pakęs tyčiojimosi iš lietuvių vardo ir savinimosi Lietuvos žemėmis, kaip brangiai tas nekainuotų.

Kada lenkai didina savo kariuomenę Vilniuje, kada jie griebiasi tenai "Sefmo" komediją lošti ir kada taip skubinasi su tuo, tai tie faktai ne ką kitą reiškia, kaip lenkų silpnybę. Didina savo kariuomenę, nes prisibijo lietuvių armijos, meklerioja su "Seimu," nes bijo plebiscito, skubinasi su visu tuo, nes bijo pavasario, kada iš žiemos "miego" pabus rusų meška. Viskas tas butų juokinga, jeigu nereikalautų naujo praliejimo kraujo, nau jų aukų.

Lietuvių-lenkų ginčą bandė rišti Tautų Lyga. Bet ikišiol nieko nepadarė. Priešingai — dar apsunkino jo išrišimą. Tautų Lyga neturėdama jėgos arba neturėdama noro lenkų imperializmą malšinti, visą reikalą tarytum, iš antro galo bandė vykdinti. Kalbėjo apie plebiscitą, apie siuntimą tarptautinės expedicijos, tik vieno "mažmožio" neminėjo — Zeligovskio iškraustymą iš Vilniaus. Ir tuo pačiu laiku, kad lenkai pina Lietuvai naują erškėčių vainiką Vilniuje, — Tautų Lyga Genevoje atsisakė priimti Lietuvą ir kitas Baltijos valstybes į savo narių tarpą. Tai buvo žiaurus politinis smugis Lietuvai, taip sunkiai ir taip heroiškai kovojančiai už savo nepriklausomybę. Tas Tautų Lygos nuosprendis skatina ir be to jau besotį lenkų imperializmą ir taipgi erzina rusų apetitą. Kalbama, kad tas dalykas įvyko ne iš blogos valios, bet iš baimės prieš rusus ir nusilenkiant Amerikos tikslams. Išcina dabar, kad Lietuvai priseina ginti savo nepriklausomybę bemaž prieš visą pasaulį. Kaip ten neburtų, bet gi iš to dar neišeina, kad jau reikia liautis kovojus, pasiduoti ruščiam likimui ir sutikti su vergo padėjimu. Ne. Tas tik rodo, kad kova už nepriklausomybę ims dar daug laiko ir reikalaus daug darbo ir pasiaukavimo. Gyvenimas yra kova, kovoje įgyjamos teisės. Tad ir gyvensime kovodami, tad ir kovosime gyvendami. Senas lotinų priežodis sako: "Vandens lašas suskaldo uolą ne savo jėga, bet nuolatiniu lašėjimu." Taip ir lietuvių tauta prakirs sau kelią į pastovią nepriklausomybę nepailstamu darbu ir pasiryžimu. Tautų Lyga turės dar savo nutarimą peržiurėti. Ačiu nepriklausomybei Lietuva ir šiandien laikosi geriau negu jos kaimynai. Tad del tos nepriklausomybės negaila mums dėti energijos ir negaila aukų.

Lietuvos naujos kančios ir erškėčių takas, kurio ilgai ar trumpai priseis Lietuvai eiti, — negali nerupėti Jums, Amerikos lietuviai. Lietuvos reikalai yra ir Jusų reikalai. Nepamirškdami savęs, nepamirškite ir Lietuvos. Renkite ją paskola ir aukomis kiek galėdami. Bukite prisirengę drauge su visa Lietuvos liaudimi nešti sunkią kovos naštą. Nešime tą naštą ne vergo rolėje, bet kaipo piliečiai laisvos šalies! Tad baigdami šiuo metus ir pradėdami naujus linkėkime savo mylimam kraštui Lietuvai, — atvaduoti savo širdį — Vilnių, iš lenkų vampiro nagų ir iškelti Nepriklausomybę ligi nejveikiamos aukštybės.

Kaip Galilejus deginamas ant laužo nenulenkė galvos prieš tamsybę, taip ir lietuvis mirdamas už gimtojo krašto laisvę nenulenks galvos prieš vergją, bet tars: Tegyvuoja Nepriklauoma Lietuvo Respublika!

Lietuvos Misija Amerikoje.
22 Gruodžio, 1920 m.

Ar nori, kad Lietuva butų pilnų pilniausia nepriklausoma? — Jei taip — aukok Lietuvos gynimui. Neaukosi — padarysi klaidą ir ją pažinsi tuomet, kuomet Žulikovskiai ir Pilsudskiai tave šunies vietoj pastatys, kailį lups.

Karo Spaudžiami Tavo Giminės, Laukia iš Taves

PAGELBOS

DABAR GERIAUSIAS LAIKAS, NES

Auksino kursas

Nupuole

NELAUK RYTOJAUS! SIŲSK ŠIANDIEN. PERSIUNTIMAS GREITAS, GVARANTUOTAS. PIRK BENDROVĖS ŠĖRUS, PIRK KUODAUGIAUSIA.

ŠĖRŲ KAINA $10.

ADRESUOK:

Lithuanian American Trading Co.

112 N. GREENE STR. BALTIMORE, MD.

PIRM. VEDĖJAS J. S. VASILIAUSKAS.

arba

Lithuanian American Trading Co.

222 So. NINTH STR. BROOKLYN, N. Y.

SEKR. JUOZAS B. ŠALIUNAS

LIETUVOS MISIJOS ADRESO PERMAINOS.

Nuo sausio mėnesio 1 d., 1921 m., Lietuvos Misija persikelia į naują vietą. Nuo viršminėtos dienos visais reikalais kreipdamiesi Lietuvos Misijon adresuokite sekančiai:

Lithuanian Representative
162 W. 31st Street,
New York, N. Y.

L. R. KR. RĖMĖJŲ IR Š. VINCENTO A PAULO DRAUGIJOS
Kun. J. Petraitis, pirm.
147 Montgomery St., Paterson, N. J.
J. Kulikaitis, rašt.
147 Montgomery St., Paterson, N. J.
J. Tumasonis, iždi.
222 So. 9th St., Brooklyn, N. Y.

Darbininko Draugas

PAIN-EXPELLER

Vaizbaženklis užreg. S. V. Pat. Ofise.

Garsus per daugiau kaip 50 metų.

Tėmyk Įkaro (Anchor) Vaizbaženklį.

NAUJOS, TIK KĄ IŠ LIETUVOS GAUTOS KNYGOS.

"Garsas" šiomis dienomis gavo iš Kauno naujų knygų, kurias pasiulome Susiv. nariams pasiskaityti. Yra tos nepaprastos kaip turinio taip ir išvaizda knygutės. Susivienijimo nariai gauna jas puse kainos. Taigi patartina pasiskubinti su užsakimu: Štai tos knygutės:

Naujoji Valdžia	05¢
Atsargiai su Ugnimi	10¢
Rutelių Darželis	20¢
Lietuvos Istorija (Aleknos)	40¢
Jaunuomenės Ideałai	35¢
Graži maldų knygelė "Melskimės," skirta vaikinams ir merginoms. Galima gauti atskirai po	60¢

Reikalaukite šiuo antrašu:

"GARSAS"
222 So. 9th St.,
Brooklyn, N. Y.

Paieškojimai

Paieškau Kastės Budrevičiutės ir Cilės Andriuškevičiutės. Abidvi iš kaimo Liuklingėnų, Kriokalaukio par., Suvalkų rėd. Pirmiau, girdėjau, gyveno New Yorke. Jos pačios, ar kas apie jas žinotų, prašau atsišaukti, nes turiu svarbų reikalą.

Petras Gvazdauckas (53)
412 River Street, Dickson City, Pa.

Paieškau Povilo Tunkevičiaus ir Kazimiero Martinkaus. Pacina iš Kupiškio parapijos, Kauno rėdybos. Norėčiau sužinoti kur jie gyvena, nes rengiusi keliauti Lietuvon. Jie patys, ar kas juos žino, lai praneša šiuo adresu:

Antanas Tunkevičius (53)
845 Jennings St., New York, N. Y.

Paieškau savo brolio, Jono Mockaičio, pacinančio Milgaudžių kaimo, Batakių valsčiaus. Apie 16 metų Amerikoje. Gyveno Chicagoje. Labai prašau atsišaukti adresu:

Ona Mockaitė
"Birutės" Viešbutyje,
(53) Kaunas, Lithuania.

Aš Jonas Petronis pajieškau savo brolio Povylo Petronio ir pusbrolio Antano Petronio; 4 metai gyveno Connellsville, Pa., dirbo mainose ant Trotero. Jie patys ar kas apie anuos žino, malonėkite pranešti šiuo adresu, už ką busiu labai dėkingas, nes turiu svarbų reikalą.

Jonas Petronis
1141 Hamilton Ave.,
(53) Grand Rapids, Mich.

Paieškau draugės Jevos Saudžiutės, kilusios iš [illegible] kaimo Vaitakiemio, Punsko par., S[illegible] rėd. Girdėjau gyvena Brookly[illegible] Y. Ji pati ar kas apie ją žinotų, [illegible] atsišaukti.

[illegible]arijona Bragiutė
[illegible]20 Bank St. (Box 1)
(53) Waterbubry, Conn.

Paieškau Jurgio Mauručio, pačjo iš Suvalkų rėdybos, Vilkaviškio apskričio, Paežerių vals., Parausių kaimo; 10 metų kaip atvažiavo į Brooklyn, N. Y. Paskiau gyveno Grand Rapids, Mich., o dabar nežinau kur randasi. Jis pats, ar kas apie jį žinotų, malonėkite man pranešti, už ką busiu labai dėkingas. Gavau labai svarbias žinias iš Lietuvos. Duokite žiiną šiuo adresu:

Adelė Kireliutė (53)
po vyru Kamantauckienė
1110 Hamilton Ave.
Grand Rapids, Mich.

MUZIKOS MYLĖTOJAM.

Nauji ir gražųs muzikos veikalai, gaidos su žodžiais del piano ką tik išėjo iš spaudos.

1. "Suskintas Kvietkelis."
2. Vai kalba žada."

Muzikos veikalai po 50c.

Užsisakant šiuos veikalus, kartu reikia siųsti ir pinigus per Money Orderį arba registruotam laiške šleidėjo vardu

J. A. ŽEMAITIS
115 S. West St., Shenandoah, Pa.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ RYMO KATALIKŲ AMERIKOJE
1886
LITHUANIAN R. C. ALLIANCE of AMERICA

CENTRO RAŠTINĖ, ORGANO "GARSO" REDAKCIJA IR ADMINISTRACIJA:

222 SOUTH 9-TH STREET, BROOKLYN, N. Y.
Tel. Williamsburg 5063.

CENTRALĖ VALDYBA:

Juozas S. Vasiliauskas, Pirmininkas,
112 No. Greene Street, Baltimore, Md.
Antanas J. Sutkus, Vice - Pirmininkas,
1317 So. Victory Street, Waukegan, Ill.
Jurgis Tumasonis, Raštininkas, Knygius ir Organo Administ.
222 South 9-th St., Brooklyn, N. Y.
Juozas Stulgaitis, Iždininkas,
140 So. Meade Street, Wilkes-Barre, Pa.
Antanas J. Kižis, Iždo Globėas,
27 Hill Park Ave., Pittsoton, Pa.
Juozas Mačiulis, Iždo Globėjas,
222 So. 9th St., Brooklyn, N. Y.
Kun. N. J. Petkus, Dvasios Vadovas,
259 North Fifth Street, Brooklyn, N. Y

TEISMO KOMISIJA

Kun. F. Kemėšis, 381 Westminster Ave., Detroit, Mich.
A. S. Vaitkus, P. O. Clerk, Dayton, Ohio.
K. J. Krušinskas, 222 So. 9th St., Brooklyn, N. Y
J. Tamelis, 129 Loban Lane, Kingston, Pa.

APŠVIETOS KOMISIJA

Aleks. Aleksis, 259 Josephine Ave., Detroit, Mich
F. Virakas, 244 W. Broadway, Boston 27, Mass
Pr. Juras, 1800 W. 46th St., Chicago, Ill.

LABDARYBĖS KOMISIJA

M. Šiaučiuvenas, 5143 S. Paulina St., Chicago, Ill
B. Jakaitis, 901 W. 33rd St., Chicago, Ill.
J. Janušauskas, 10625 Lafayette Ave., Chicago, Ill

APSKRIČIŲ VALDYBOS IR ORGANIZATOR.

Chicagos Apskritys:

B. Jakaitis, pirmininkas, — 917 W. 33-rd Street, Chicago, Ill
V. Balanda, raštininkas, — 3258 So. Union Ave., Chicago, Ill.
R. Andreliunas, iždin. — 4434 So. Fairfield Ave., Chicago, Ill.

Bostono Apskritys:

V. J. Kudirka, pirm. — 37 Franklin St., Norwood, Mass.
M. Kilmoniutė, vice-pirm. — 249 River St., Mattapan, Mass.
J. M. Vieraitis, rašt. — 195 Perry Ave., Worcester, Mass.
O. Paulaičiukė,ižd. — 249 River St., Mattapan, Mass.
V. Jakavičius, iždo glob. — 37 Jefferson St., Cambridge, Mass.
J. Žardeckas, iždo glob. — 166 Bolton St., So. Boston, Mass.
J. Glineckas, organizat. — 282 Silver St., So. Boston, Mass.

Connecticut Apskritys:

Jonas Rikteraitis, pirm. — 875 Bank St., Waterbury, Conn.
J. T. Kazlauskas, pag. — 443 Grand Ave., New Haven, Conn.
A. J. Pateckis, rašt. — 234 Park Street, Hartford, Conn.
S. Cibulskis,ižd. — 41 So. Leonard Street, Waterbury, Conn.

Pennsylvanijos 1-mo Apskričio Valdyba:

Pet. Kubertavičius, pirm. — 600 Pine St., Mahanoy City, Pa.
A. T. Leskauskas, vice-p., — 404 Mah. Ave., Mahanoy City, Pa.
T. P. Križanauskas, I rašt., 137 S. Main St., Shenandoah, Pa.
J. J. Skirmantas, II rašt., — 1117 Jackson St., Easton, Pa.
Juozas Lazaravičius,ižd. — P. O. Box 617, Minersville, Pa.

Pennsylvanijos 4-to Apskričio Valdyba:

S. Pileckas, pirmininkas — 45 Sheridan St., Wilkes-Barre, Pa.
J. Pocavičius, raštininkas — 187 N. Main St., Pittsoton, Pa.
A. Šeimis, II raštininkas, — 664 Swallow St., Kingston, Pa.
M. Makauckas, iždininkas — 656 Swallow St., Kingston, Pa.

New York-New Jersey Apskričio Valdyba:

J. Mačiulis, pirmin. — 222 So. 9th Street, Brooklyn, N. Y.
J. E. Žemaitis, rašt. — 184 New York Ave., Newark, N. J.
V. Daubara, iždininkas — 669 Grand St., Brooklyn, N. Y.
A. Kazlas, aps. organiz. — 56 New York Ave., Newark, N. J.

IŠ CENTRO RAŠTINĖS

SUS. KUOPŲ VALDYBOMS.

Susiv. Centro Valdyba prašo kuopų Valdybų, kad jos kaip galima greičiau prisiųstų savo kuopų valdybų antrašus, taipgi pranešty: kokis valdininkas ir ant kiek turi buti pastatytas po kaucija. Daugumas kuopų jau prisiuntė valdybos antrašus bet nepažymėjo, kurie kuopų vald. nariai turi buti po kaucija ar ne. Tatai prašomi kuogreičiausiai Centrui pranešti.

J. Tumasonis,
Sekr.

Ar gyvensi Amerike, ar grįši Lietuvon, visur rasi tą patį S. L. R. K. A. Tuoj prisirašyk į jį.

Tautos Fondo Reikalai

Tautos Fondo Pajamų bei Išlaidų Atskaita

RUGPJUČIO MĖN. PAJAMOS.

Rendos už Typewriter mašiną	$10.00
Chicago, Ill., L. P. Ž. 31 sk.	5.00
Chicago, Ill., 39 sk.	243.00
Chicago, Ill., 39 sk.	172.00
Philadelphia, Pa., 21 sk.	115.22
Chicago, Ill., 31 sk.	14.25
Curtis Bay, Md., 28 sk.	10.50
Braddock, Pa., 89 sk.	45.10
Newark, N. J., 1 sk.	125.00
Chicago, Ill., 67 sk.	113.30
Philadelphia, Pa., 106 sk.	65.00
Harrison, N. J., 105 sk.	32.36
Pittsburgh, Pa., 94 sk.	80.50
"Draugas", L. P. Ž.	238.00
Chicago, Ill., P. P. Baltutis L. P. Ž.	147.47
Baltimore, Md., J. Vasilauskas, L. P. Ž.	787.35
Worcester, Mass., 30 sk.	103.95
Thompsonville, Conn., 16 sk.	32.25
Viso	$2,310.25

RUGSĖJO MĖN.

% už T. F. kun. Laukaičio Fondo aukas	$237.68
Montello, Mass.	29.34
Mahanoy City, Pa., vėliavėlės	75.72
Detroit, Mich., 8 sk.	45.52
Detroit, Mich., 93 sk.	80.60
Homestead, Pa., 23 sk.	50.00
Cleveland, Ohio, 22 sk.	80.00
Bremerton, Wash.	1.50
Federacij. Universiteto Fondas	1028.33
Chicago, Ill., 43 sk. L. P. Ž.	126.30
Washington, D. C. %	1.07
Easton, Pa., 100 sk.	6.50
Rochester, N. Y., 24 sk.	115.00
Montreal, Canada, Kolegijos Fondui	5.40
Viso	$1,882.96

SPALIO MĖN.

"Draugas," Kudikėlio Jėzaus Našlaičių Fondo	$1145.00
Easton, Pa., 100 sk.	3.50
Detroit, Mich., 168 sk.	30.00
Chicago, Ill., 32 sk.	23.75
Middleboro, Mass., 66 sk.	9.75
Brooklyn, N. Y., vajaus	172.30
"Draugas," Kud. Jėz. Našl. F.	100.00
Chicago Heights, Ill., K. J. N. F.	85.70
Brooklyn, N. Y., 97 sk.	19.50
Newark, N. J., L. P. Ž.	75.00
Worcester, Mass., 30 sk.	1059.57
Frackville, Pa.	3.00
Wilson, Pa., 96 sk.	30.00
Jersey City, N. J., 145 sk.	14.50
Detroit, Mich., 93 sk. vajaus	402.00
Kenosha, Wis., 78 sk., vajaus	100.00
Philadelphia, Pa., už vėliavėles	227.72
Athol, Mass., 12 sk., vajaus	141.59
Chicago, Ill., 43 sk., N. S. vajaus	208.30
Chicago, Ill., K. J. Našaičių F.	200.00
St. Louis, Mo., K. J. Našaičių F.	65.00
Brookyn, N. Y., 18 s., N. S. vaj.	1294.48
Rockford, Ill 44 sk.	33.00
Easton, Pa., 100 sk.	2.00
Detroit, Mich., 93 sk., vajaus	98.00
Chicago, Ill., 32 sk.	40.00
Waukegan, Ill., K. J. Našlaič. F.	111.00
Detroit, Mich., 8 sk. L. R. K. R. Dr-jos	93.88
Cicero, Ill., 59 sk. L. R. K. R. Dr-jos	1000.00
Westfield, Mass., 54 sk. L. R. K. R. Dr. $162.25, vajaus $300,	462.25
Viso	$7,250.79
Vajaus Lietuvos Laisvės reikalams	$2,716.67
Kitų Fondų	4,534.12
Viso	$7,250.79

LAPKRIČIO MĖN.

Greenfield, Mass., 143 s., vajaus	$282.00
Moundsville, W. Va., 249 S. L. R. K. A. kp., vajaus	105.00
Chicago, Ill., K. J. Našlaič. F.	100.00
Pittsburgh, Pa., 94 sk.	270.80
Waukegan, Ill., vajaus	153.50
Hazleton, Pa., 118 sk.	207.00
Cleveland, Ohio, K. J. Našlaičių $157.50, vajui $11.00	168.00
Overbrook, Pa., vajaus	10.00
Granford, N. J., vajaus	20.00
Brooklyn, N. Y., 97 sk., vajaus	355.25
Brooklyn, N. Y., 13 sk., vajaus	410.60
New York, N. Y., 98 sk., vajaus	545.50
Už Tauta ir Mes	2.20
Brooklyn, N. Y., M. S. 24 kp. vakarienės auka	85.50
Newark, N. J., 1 sk.	429.93
Branford, Conn., vajaus	135.00
Chicago, Ill., K. J. Naš. F.	131.01
St. Louis, Mo., 68 sk., vajaus	41.00
Detroit, Mich., 8 s., kulturai 6.00 L. Vyčių vajuj 130.00, K. J. Našlaičiams 38.66.	174.66
Baltimore, Md., 6 sk., vajaus	1274.00
Pittston, Pa., K. Ž., vajaus	10.00
Chicago, Ill., 60 sk., vajaus	187.07
Brockton, Mass., vajaus	620.46
Scranton, Pa., S. L. R. K. A. 83 kp., vajaus	42.00
Thompsonville, Conn., 16 sk.,	21.50
Taylorville, Ill., vajaus	115.75
Erie, Pa., A. Ž. vajaus	10.00
Elmira, N. Y., S. L. R. K. A. 232 kp., vajaus	50.00
Blissville, N. Y. 26 sk., vajaus	620.10
Detroit, Mich., 93 sk., kulturai 46.50, K. J. Našlaič. 127.00,	173.50
Baltimore, Md., 6 sk., vajaus	214.13
Brighton, Mass., vajaus	50.50
Dolgeville, N. Y., J. ir V. Slivka, vajaus	20.00
Chicago, Ill., 7 sk., vajaus	262.00
Chicago, Ill., 43 sk., vajaus	437.50
Chicago, Ill., 32 sk.	24.00
Rockford, Ill., vajaus	343.25
Detroit, Mich., 93 sk., vajaus	185.13
Hartford, Conn., L. D. S. Conn. Apskritys, vajaus	30.00
Shamokin, Pa. vajaus	342.25
Chicago, Ill., 31 sk., 18th St., vajaus	985.82
ir 5,000 markių	5000m.
Shenandoah, Pa., 132 sk., vajaus	381.93
Girardville, Pa., 3 sk., vajaus	76.00
Linden, N. J., L. D. S., N. Y. ir N. J. apskritys, vajaus	50.00
Athol, Mass., 12 sk., vajaus	365.80
Rockford, Ill., vajaus	206.54
Minden, W. V., S. L. R. K. A. 251 kp., vajaus	186.00
Westville, Ill., Š. Ražančiaus Dr.	100.00
Bridgevile, Pa., 109 sk., vajaus	203.10
Amsterdam, N. Y., 65 sk.	294.50
New York, N. Y., A. L., vajaus	25.00
Chicago, Ill., 43 s., N. S., vajaus	718.00
L. L. P. Bonų	150.00
Du Bois, Pa., 138 sk., vajaus	1100.00
Baltimore, Md., 6 sk., vajaus	16.92
Detroit, Mich., 93 sk., vajaus	131.00
St. Louis, Mo., 68 sk., vajaus	124.50
Bridgeport, Conn., 10 sk., vajaus	885.06
Scranton, Pa., S.L.R.K.A 30 kp., vajaus	71.15
Gilberton, Pa., 84 sk., vajaus	270.25
Middleboro, Mass., 66 sk.	25.50
Cicero, Ill., 59 sk., vajaus	596.22
Roseland, Ill., vajaus	32.25
Port Griffith, Pa., S. L. R. K. A. 233 k., vajaus	50.00
Cleveland, Ohio., 22 sk., vajaus	499.23
New Haven, Conn., 58 sk., vajaus	280.00
Export, Pa., vajaus	87.50
Reading, Pa., vajaus	208.00
Philadelphia, Pa., 2 sk., vajaus	1423.52
South Bend, Ind., S. L. R. K. A. 258 kp., vajaus	103.00
Wilkes-Barre, Pa., 71 sk., vajaus	46.80
St. Louis, Mo., 68 sk., vajaus	112.00
Reading, Pa., vajaus	2.00
S. Boston, Mass., per vestuves, vaj.	80.00
Chicagos L. Vyčių apskr., vajaus	100.00
Cleveland, Ohio, 22 sk. vajaus	214.80
Grand Rapids, Mich., vajaus	381.00
Chester, Pa., 17 sk., vajaus	139.50
Oglesby, Ill., vajaus	254.50
Norwood, Mass., našlaičiams	5.00
Pittsburgh, Pa., 2 s., S. S. vajaus	236.25
Miners Mills, Pa., vajaus	136.00
S. Boston, Mass., 11 sk., vajaus	233.61
Bentleyville, Pa., 88 sk., vajaus	210.00
Schenectady, N. Y., 142 sk., vaj.	238.00
už Tauta ir Mes	6.55
Easton, Pa., 100 sk.	3.00
Plains, Pa., S. L. R. K. A. 212 kp., vajaus	30.00
Mahanoy City, Pa., 34 sk., vajaus	379.90
New London, Wis., vajaus	35.00
Cleveland, Ohio, 22 sk., vajaus	500.00
Viso	$21,751.29
Vajaus Lietuvos Laisvės Reikalams	$21,056.87
Kitų Fondų	694.42
Labu	$21,751.29
Ir 5000 vokiškų markių.	
Keturių mėnesių pajamos	$33,195.29

RUGPJUČIO MĖNESIO IŠLAIDOS.

A. L. R. K. Federacijai	$1000.00
Sekretoriaus alga už Liepos mėnesį	150.00
Už 14 grosų vėliavėlių	151.20
"Draugas" už skelbimą L. Pašto Ženklų	238.00
"Garsas" už atskaitų spaudą	8.00
"Garsas," renda už T. F. raštinę nuo 1-1 iki 1-8-20	52.00
Sekretoriaus alga už Rugpjučio mėnesį	150.00
Viso	$1749.20

RUGSĖJO MĖN. IŠLAIDOS.

Seimo pripažinta moksleiviams pašelpa Europoje	$1000.00
J. G. Milius, kelionė ir sugaištas laikas peržiurėjimo Lietuvių Informacijos Biuro knygų, Washington, D. C.	94.88
Kun. Prof. Meškauskas, iš Kun. J. Laukaičio Fondo	2000.00
Kun. Prof. Meškauskas, jo paties surinktų aukų	923.78
B. V. Vaišnoras, T. F. iždininkas, kelionė ir sugaištas laikas seiman	62.74
Viso	$4,081.40

SPALIO MĖNESIO IŠLAIDOS

L. Šimutis, Seimo kelionės išlaidos ir sugaištas laikas	31.98
Seimo pripažinta moksleiviams pašalpa Europoje	1000.00
A. Stulginskas, Lietuvos prezidentui, Gynimo reik. 2000.00 markių,	3060.00
Sekretoriaus alga už Rugsėjį ir Seimo išlaidos	176.98
Viso	$4268.96

LAPKRIČIO MĖNESIO IŠLAIDOS

A. Stulginskas, Lietuvos Prezidentas, Gynimo reikalams, 150.000 markių	$2079.76
S. Rutkauskaitė, kelionės išlaidos V. Vald. posėdin 7 spalio, New York	14.00
"Garsas," renda už Rugpjučio ir Rugsėjo mėn.	20.00
"Garsas," už spaudą 3000 laiškų, 1500 vokų, 300 atviručių, 150 Seimo protokolų	12.00
"Garsas," už spaudą 3000 kolektoriams lapų	25.00
"Garsas," už spaudą 5000 Tauta ir Mes	137.50
Sekretoriaus alga už Spalio mėn.	150.00
Sekretoriui už kelionę Hazleton 10-20-20	11.22
Čabelis A. Stulginskui	16.01
Popiera mimeografui, kopijoms, raštinej, atvirutės	34.56
Liet. R. Kryž. Rėm. Dr-ja	1256.13
A. Stulginskis, Lietuvos prezidentas, gynimo reikalams, 548.000 markių	8000.00
Viso	$11,756.18
Keturių mėnesių išmokėjimai	$21,855.74
1 d. Rugpjučio išde buvo likę	$26,137.07
Keturių mėnesių pajamos	33,195.29
Labu	$59,332.36
Nuo įsteigimo T. Fondo iki 1 d. Gruodžio pajamų buvo	476,295.99
Nuo įsteigimo T. Fondo iki 1 Gruodžio išmokėta	438,819.30
Gruodžio 1 d. lieka	$37,476.69
Atsargos kapitalo	$ 8,833.58
Universiteto Fondas	1,033.73
Kun. J. Laukaičio Fondas	10,154.41
Kud. Jėzaus Našlaičių Fondo	2,152.62
Liet. Pašto Ženklelių 90%	5,006.76
Vajaus, atėmus 5% lėšoms	8,045.18
Vajaus, L. L. P. Bonų	1,400.00
Lėšų Fonde	850.34
Labu	$37,476.69

Ir 5000 markių.

K. J. KRUŠINSKAS, Tauto Fondo Sekretorius,
222 South 9th St., Brooklyn, N. Y

FOREST CITY, PA.

Mažai apie šį miestelį per laikraščius girdim, nors ir labai ką daug nuveikia (žinoma, pagal savo išgalę). Gal nesuklysiu pašakęs, jog Forest City lietuviai tur gerus norus ir atjaučia vargingą tėvynės likimą. Stai Tautos Fondo skyriaus surinkta saujelė aukų.

Po $10.00: Kavaliauskas V., Antanaitis J., Keršević̆ia A., Buividas M., Tamulaitis V., Šunkauskas J., Murkunas B., Sutkus J. **Po $5.00:** Kun. Ežerskis, A., Rimša A., Rainys V., Stanislovaitis J., Obelienius S., Velička J., Mališauskas J., Surba A., Bagdonas K., Černauskas J., Antanaitis T., Petraitis J., Ledeika B., Marcinkus J., Čižauskas J., Micliauskas V., Enčerevičius Ig., Virokaitis J., Petokas J., Stanislovaitis Ad. **$4.00:** Lučinskas J., **$3.00:** Jančaitis V., Jonaitis Vl. **Po $2.00:** Obelienius B., Kanišauskas J., Nienius A., Zalianskas J., Kudžius A., Bulutas Pov., Zataveckas P., Zdanys P., Lipinskas S., Stankuvienė Uršulė, Dvylis L., Rakauskas Ig., Bulutas A., Alijošaitis J., Makauskas V., Šaparauskas J., Markauskas Ig., Micliauskas M., Šipšinskas A., Kavaliauskas J., Jančaitis adv., Stankus V., Joseph H. M., Joseph Ike., Braunstein Sol., Sredencheck Wm. **Po $1.00:** Kerša J., Kuzmickas J., Freedman Julius, Kaslauskas A., Gribauskas J., Šlamas Pr., Rudbalis A., Šlikta Pet., Gudaitis A., Nienius S., Grajauskas J., Laudanskas J., Daugirda P., Kriaučiunas J., Paukštis V., Petraitis J., Žilinskas A., Mickevičia Pr., Bulutas J., Gudaitis S., Dzikas J., Žaldokas Pet., Ropė J., Laurinavičia Anuf., Stanevičia Pr., Vitkus K., Brazauskas V., Rudaitis K., Girdauskas J., Skučius Pr., Bilbokas J., Šatunas Pr., Poška A., Stankus J., Svederskis Ant., Stanevičia M., Stankus S., Gudauskas M., Kaslauskas Tam., Šlamas B., Andziulis J., Kalasumas J., Zulius J., Kazakevičia Ig., Zdanys B., Šidlauskas Pr., Ragožius J., Jeskatelis J., Mačiolaitis Nik., Karvelis J., Burdulis V., Meenn M., Eicholzer John, Decker L. L. Smulkių aukų $6.25. Viso labo 303.25. Nuo seniau buvo išdėjęs 86.75. Į T. Fondą viso labo nusiųsta 2 dieną gruodžio $390.00.

T. F. Sk. rašt. **Pr. S. Rakauskas.**

EAST VANDERGRIFT, PA.

Aukojusių Lietuvos gynimo reikalams vardai:

Jonas Stankunas	$30.00
Kazimieras Rulis	25.00
Juozas Jurgelaitis	25.00

Po $10.00: Leonardas Karauskas, Aleksandras Aušra, Leonas Grakalskis, Juozas Daniliauskas, Jurgis Rulis, Augustinas Balsis, Louis Landau (žydas), Dana Landy, Alzas Banza, Antanas Žusinas, Simanas Akstinas, Kazimieras Lukoševičius, Jonas Bartoška, Vincas Švagždis, Samuel Smoller, Antanas Grokalckis, Kazimieras Grigaliunas. **Po $5.00:** Juozas Jučas, Antanas Martuzas, Vincas Dunckis, Aleksas Žiogas, Jeronimas Mičius, Antanas Kaminskas, Juozas Stonevičia, Julius Jučis, Jonas Rutkauskas, M. Shulman, P. Krainis, Mrs. M. Shulman, R. Gardon, Vladas Voveris, Jurgis Urbonas, Jonas Urbonas, Juozas Breiteris, Juozas Jeneilauskas, A. Miller, Petras Česnulevičia, Juozas Gaižauskas, Benediktas Švagždis, Andrius Kiževičia, Jonas Vaitkus, Vincas Šediukis, Jonas Razgaitis, Jonas Kaleida, Julius Jakimonis, Matas Dilkus, Jurgis Dilkus, Leonas Mockus, Ambrazas Stankus, Silvestras Dudenas, Jonas Čerabejus, Zigmontas Zanevičia, Kost. Vidunas, Kazys Adomaitis, Aleksas Černiauskas, Antanas Tevelionis, Kazys Jakulis, Jonas Bankauskas, Antanas Pratkionis, Antanas Poškis, Bronius Kalvaitis, Kazys Adomaitis, J. K. Stankus. **$4.00:** Antanas Avinas. **Po $3.00:** Juozas Meidus, Baltrus Meluntis, Petras Užkuraitis, M. Marcinonis, Vincas Sutkaitis, Jonas Čaplwičia, Jonas Ssveikas. **Po $2.00:** Ignas Rudzevičia Dominikas Voveris, Jonas Karaučka Juozas Šuminas, Pranas Blažis, Mika Kaleida, Efruzina Švagždžiutė, Ottina Balkauskas, Vytautas Skeržinskas, Aleksas Petrauskas, Vacl. Čapkevičia Motiejus Dimsko, Bronius Garučkas, A Bliumenstein, Juozas Giedraitis, Vlada Jučis, Dominikas Kaminskas, R. M Amstrong, Jonas Bajorinas. **Po $1.00** K. Jurgelaitis, A. Jurgelaitis, A. Blažaitis, S. Visek, J. Latipovas, J. Bliumeraitis, S. Kopstein, K. Našetka, J Sabonis, J. Butkus, M. Juršis, A. Visockis, P. Jankauskas, T. Laurinavičia, M Jakulis, B. atPerusasKLJTTDRRRRRP Jakulis, B. Petrauskas, J. Smaliukas A. Zanevičia, R. Šidlauskienė, K. Piušis N. Butnoras, Ignas Kisielius, M. Kibirkštis, J. Krimblis, J. Pranulis, M Kzlauskienė, P. Andriuškevičius, P. Dačiola, V. Tuzik, L. Meidus, A. Raiecvičia, J. Dičbalis, J. Stonkevičia, P. Račkaitis, S. Miliauskas, A. Steep Mahfood, Assey A. Giedra.

Visų aukų surinkta $585.00

J. K. Stankus, T. F. 108 Sk. rašt...

WEST END, PITTSBURGH, PA.

Lapkričio 22, 1920, Šv. Vincento parapijos svetainėj kalbėjo p-as K. Krušinskas ir Kost. Stravinskas. Stravinskas papasakojo susirinkusiems tą ką jis savo akimis Lietuvoje matė ir jo kalba žmonėms patiko. P-as Krušinskas nors užkimęs buvo, vienok puikiai nupiešė Lietuvos šių dienų padėtį, tad nors neperdaug susirinkusių buvo, bet atsilipė su nemažomis aukomis. Šioji kolionijoj spalio mėnesij pradžia padaryta $270.00. Aukų vis auga.

Laiko prakalbų ir per stubas aukojo sekantieji:

J. Bagdonavičius	$21.00
P. Jočas	20.00

Po $10.00: P. Abramavičius, K. Stravinskas, B. Požauskienė, J. Paškauskas, Kun. J. Vaišnoras, A. Urbonas, J. Jakeliavičius, M. Kupcikevičius. **Po $8.00:** A. Žukauskienė. **Po $5.00:** V. Kupčikas, J. Žvirblis, P. Minickas, M. Sandienė, J. Babravičius, J. Geležinis, A. Laubuckis, J. Vasilauskas, J. Grabauskas, K. Vainonis, F. Moustavičius, J. Pakštas, P. Zenkevičius, S. Pakštas, S. Liskiavičius, J. Kazlauskas. **Po $3.00:** F. Mulinauskas, P. Simkus, V. Ciužas. **Po $2.00:** K. Sargautas, P. Pundžius, A. Daugela, J. Žiutautas, F. Mikentas, V. Vaišnoras, K. Žukauskienė, B. Visnakevičius, A. Vaikšnys, D. Sabašavičius S. Šaulys, F. Cegialis, J. Sidaravičius A. Barzdaitis, J. Audejatis. **Po $1.00:** F. Gikuis, J. Sabašavičius, V. Daugea V. Janušonis, A. Vaišvila, I. Gavenavičius, M. Jansen, K. Treksmonas, J. Alekniavičius, K. Zitleris, B. Jakutis, A. Pranavičius, J. Petrauskas, L. Balčius K. Sadauskienė, J. Bartkienė, A. Vaišnys, A. Birmanienė, A. Čepatis, P. Morkys, J. Sargautas, J. Jekeliavičius, K. Sčanavičius, A. Paulauskas, J. Paulauskas, J. Nevadauskas, P. Vaišvila, A. Platukis, V. Valeika, M. Urbonas, J. Bačkys, B. Pozauskas, P. Zaviackas, P. Ruzgis, J. Krasavickas. Smulkių $4.00. Viso $290.00. **J. Paškauskas,** 94 sk. sek.

BENTLEYVILLE, PA.

Aukojusių Tautos Fondui vardai. Aukas rinko p. J. Kizis. **Po $5.00:** Tamas Zataveckas, Pranas Kundrotas, Juozas Kvalita. **Po $2.00:** Pranas Borisa, Vladas Zataveckas. **Po $1.00:** Jonas Ambrazas, Magdalena Ambrazien, Marcelė Mazitienė, Aleksas Beležentis, Marijona Zataveckienė, Jonas Jokubauskas.

Liuosybės Sargai $21.00
Lietuvos vyčiai 9.00.

DETROIT, MICH.

Tautos Gynimo Dienoje, 12 d. Gruodžio, Detroito lietuviai, jų parapijos, draugijos ir pavieniai asmenys yra sudėję išviso $1460.33, kuriuos tai pinigus pasiunčiame į Tautos Fondą.

Šv. Jurgio parapija	223.60
Šv. Petro parapija	40.00
Šv. Antano parapija	27.21
Šv. Antano Draugija	243.00
Šv. Juozapo Draugija	30.00
Did. Kun. Ged. Pil. Kliubas	71.70
Šv. Onos Draugija	25.00
S. L. R. K. A. 171 kp.	50.25
Liet. Dukterų Draugija	65.05
Liet. Vyčių 79 kp.	200.00
Priaugantieji Vyčiai	10.00
Šv. Kazimiero Draugija	39.75
L. D. S. 72 kp.	10.00
L. R. K. Moterų Sąj. 54 kp.	50.00
Maldos Apašt. Draugija	11.50
S. L. R. K. A. 230 kuopa	13.00
L. R. K. Jaunimo Dr-ja	11.00
L. R. K. Labdarių Dr-ja	20.00
Šv. Jurgio Mokyklos vaikai	53.79
Šv. Aloizo Mišių Patarn. Dr-ja	15.00
Šv. Jurgio par. bazaro darbin.	10.00
Pavieniai žmonės sudėjo	240.48
	$1,460.33
Šv. Jurgio Draugija boną.	
Šv. Juozapo Draugija boną.	
Lietuvos bonų išparduota už	$1000.00
Išviso	$2460.33

ST. CLAIR, PA.

Mus mažai teyra lietuvių pertai nelaug apie mus kas ir parašo ką. Štai 14 d. gruodžio T. F. Skyrius surengė prakalbas. Kalbėjo p. K. J. Krušinskas, T. F. Sekretorius. Lietuvos laisvės reikalams aukojo šie:

Kun. J. Raštutis $12.00
Tamas Šmulkštys $10.00. Motiejus Zigmantavičius $6.00. Jonas Vaidyla vičius $3.00. Mikas Grabauskas $3.00. Po $2.00: Juozas Kralikas, Aleks. Bobelis, Jonas Kazlauskas, Vaclovas Bakas, po $1.50: Ag. Simanavičienė, Ona Puišienė, po $1.00: J. Babijonas, M. Senkuvienė, O. Terzienė, Z. Klizienė, Virbickienė. Labu $50.00. **J. K.**

FRACKVILLE, PA.

Gruodžio 12 d. aplankė mus p. K. J. Krušinskas, T. F. Sekretorius, Lietuvos Laisvės reikalais. Nors mažas burelis susirinko, bet visgi sulig išgalės paaukojome kad pagelbėjus Lietuvai apsiginti nuo plėšikų lenkų. Aukojo:

Po $10.00: J. Bankieta, Jurgis Stankevičius, Jurgis Akelaitis. **$6.00:** Gertruda Stankevičienė. **Po $5.00:** Alzė Bankietienė, Vincas Barauskas. **Po $1.00:** Adomas Griška, Alena Petraitienė. Smulkių 50c. Viso 48.50.

Vienas iš jų tarpo.

BROOKLYN, N. Y., S. S.

Gruodžio 19, vietinio T. F. Skyriaus triusu čia buvo parengtos prakalbos. Kalbėjo tik-ką grįžę iš Lietuvos gerb. kun. J. Ambotas, Hartfordo lietuvių klebonas, ir P. Molis. Buvo renkamos aukos Lietuvos Liasvės Reikalams. Aukavo sekantieji asmens.

Gerb. kun. J. Ambotas $25.00
ir kelionės lėšų neėmė.
Antanas Petronis $30.00

Po $10.00 šautuvams aukojo: Kazys Brupzas, Petras Galinis, XX, Antanas Stanislovaitis, Vladas Ambotas, Mikas Ascvičia, Antanas Bieliauskas, Apolinaras Vitkevičia, Juozas Bunis, Juozas Giebas, Povylas Ikamas, Matas Tvaranavičius, Antanas Andraitis, Tamas Kičiorius, Kazys Petronaitis, Jonas Juodžbalis, Pranas Giedraitis. 31 Spalio aukavo po $10.00: Agnieška Petravičienė, Marcelė Kairaitienė. **Po $5.00:** Andrius Digrys. **Po $2.00:** Ona Šarkaitė, XX, Petras Šarka, R. Petronis, **Po $1.00:** J. Markunas, P. Grisaitis, S. Stakanys, J. Laskevičis, A. Kazlas, I. Stanišauskas, K. Bakučionis, K. Krikštaponis, A. Karaktinavičius, A. Benedikevičienė, A. Sniečkus, J. Viršulis, V. Urbonas, S. Digrys, J. Laskevičia, J. Banys, J. Sesčila, J. Blažinskas, P. Šertvydas, M. Kuliavas, J. Jakučionis, P. Mikulskis, R. Ivanauskas, J. Norcika, K. Krikštaponis, K. Klikunienė, A. Banevičienė, A. Laukaitis, A. Jankevičius, M. Struogienė, D. Urbanavičienė, O. Digrienė, N. Norkaitė, A. Bubrauskas, V. Jankevičius, P. Dubauskis, J. Maras, J. Subačius, F. Venys, P. Molis, K. Rimkevičia, A. Zlobinis, B. Tadeušas, J. Masaitis, A. Mačiukėnas, J. Vobazas, J. Januškevičius, K. Baužys, J. Užupis, M. Žvirblis, M. Kazlienė, N. N. Smulkių aukų $32.95. Įžangos prie durų 39.60. Labu $362.55. Už salę atmokėta 50.00. Lieka $312.50. L. L. P. Bonų parduota $100.00.

K. J. Krušinskas, sekr

Severos Gyduolės užlaiko šeimynos sveikatą.

Severos naujas Kalendorius 1921 metu yra išduotas. Gaukite viena sava aptiekoi. Yra duodamas dykai. Jeigu negautumite aptiekoi, rašykite pas mus ir idėkite 2c paštos ženklį.

Apsaugokite Vaikus
nuo tuo vargingo žiemos kosulį, per užlaikymo namose visada
SEVERA'S
Cough Balsam
(pirmiau žinomo kaipo Severos Balsamas Plančiams). Jis ateneš greitą pasilpą, padaris lengvų ir naturališką kvepavimą ir apsergės nuo pletimo ligu. Dvie mieras, 25 ir 50 centai.

Paprastas šaltis Jeigu ne sustabdita ums laiku, gal suteikti svarbus ligas, bet ant
SEVERA'S COLD AND GRIP TABLETS
(Severos Plyskelei nuo Šalcio ir Gripos) galima pasitiketi jog palengvins šalcią 1 trumpo laiko ir per tai apsaugos nuo svarbia ligu, prašalinant Gripa arba Influenza. Pardavineti kožnoi aptiekoi. Kainos 25 centu.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

KORĖSPONDĖNCIJOS

IŠ LIETUVIŲ NAUJOKYNIŲ AMERIKOJE

DETROIT, MICH.

S. L. R. K. A. 190 kuopa turėjo metinį susirinkimą gruodžio 5 d. Apsvarsčius kuopos reikalus, nutarta į šią kuopą priimti moteris ir vaikus, nes iki šiol nebuvo priimami. Valdyboje sekantiems 1921 metams pasiliko: pirm. V. Adomaitis, sekr. K. Daunis, užrašų sekr. F. Detuvas, ižd. M. Juodsnukis. Gale, prisiminus apie Lietuvos nepriklausomybės reikalus, iš kasos paskirta Liet. Gynimo reikalams 10 dol. Nariai suaukojo $29.75. Nutarta prisidėti prie Detroito Liet. Gynimo Dienos.

K. Daunis, sekr.

NEWARK, N. J.

S. L. R. K. A. 36 kp metinis susirinkimas buvo gruodžio 13 d. Apsvarsčius kuopos reikalus, išrinkta sekamiems metams valdyba. Pirmininku liko M. Kuliackas, 350 Elm St., finansų rašt. A. Kazlas, 56 N. York Ave., protokolų rašt. p. Radzevičienė, 175 New York ave., kasierium J. Žemaitis, 184 New York ave.

REINERTON, PA.

S. L. R. K. A. 220 kp. susirinkime buvo pakeltas klausimas apie rinkimą aukų Lietuvos reikalams. Susirinkime buvo mažai narių, bet visi susirupinę tėvynės likimu. Nutarta kuopos vardu parinkti Lietuvai bent kiek aukų. Tam darbui atlikti išrinktas Stanislovas Kasputis ir Stanislovas Ruselevičius. Buvo inešta, kad kuopa ir iš iždo skirtų aukas, bet tas atidėta kitam susirinkimui apsvarstyti.

Čia lietuvio kun. nėra. Dva siniais reikalais lietuvius ap rupinti atvažiuoja sykį per metus kun. Dumčius iš Minersville, Pa.

Kadangi čia gyvenančioji saujelė lietuvių neturi progos girdėti savo kalboje pamokslų, nė prakalbų, tai ir nestebėtina, kad tie tik gyvena savo kasdieninius reika lus terupindami, o dar daugumai ir arielkėlės rupi patraukti. Žinoma, dauguma nors ir laikraščius skaito, bet negirdint gyvu žodžiu paakštinimų prisidėti prie tėvynės liuosavimo darbo, tai taip užgęsta krutinėse tėvynės meilė. Kai kam užminus apie prakalbų ar kitokių surengimą, pamoja ranka ir prie to darbo nesideda.

Darbai čia gerai eina ir dirbantieji gana gerai uždirba.

Nemylima.

LINDEN, N. J.

Gruodžio 5 d. S. L. R. K. A. 200 kp turėjo metinį susirinkimą, kuris buvo nepapra stai skaitlingas, nes visi nariai atsilankė. Tokiu budu buvo galima šis-tas aptarti. Visi nariai užsimokėjo jiems priderančius mokesčius. Iš valdybos raportų pasirodė, kad viskas kuopoje yra gvar koj. Šiais metais nė vieno nario nebuvę suspenduoto. Rei kia pažymėti, kad taip atsitiko delto, kad kuopą turėjo pilną energijos, organizacijai atsidavusį finansų raštininką J. K. Butkevičių, kuris nuolat iškolektuodavo mėnesinius mokesčius iš narių, kurie į susirinkimus nepribudavo. Už tą pasiarbavimą Butkevičiui išreikšta padėka. Kiti valdybos nariai ir gi dėjo nemažai pastangų, kad iškėlus kuopelę ant aukš čiausio laipsnio. Kuopa, atjausdama tėvynės padėtį, skyrė iš kasos 10 dol. Liet. Šauliams. Išrinkta į N. Y. ir N. J. Sus-mo apskričio susirinkimą delegatais J. K. But kevičių ir F. T. Gutauską.

Į valdybą kitiems metams išrinkta: P. A. Mikšis, pirm., J. J. Liudvinaitis finansų rašt., J. Tvaskus prot. rašt., V. Raubienė ižd. Linkėtina naujai valdybai geriausių sekmių musų brangios organizacijos darbuotėje.

J. J. Liudvinaitis.

SO. OMAHA, NEBR.

Čia lietuvių esama apie 7 ar 8 šimtai . Iš to skaičiaus ar rasi bent vieną, kurs mokėtų taisyklingos lietuvių kalbos. Taigi keletas asmenų sumanė ir įkurė mokyklą del suaugusių. Bus mokoma ang lų ir lietuvių kalbos. Mokyklos adresas: 5311 So. 33rd St. A. Žalginio bute.

Pradinis mokinys.

S. MANCHESTER, CONN.

Moterų Sąjungos 28 kp. rengia vainikų balių, kurs bus sausio 1 d., subatoj, 7:30 val. vakare, Tinker salėje.

Šio baliaus visas pelnas yra skiriamas Lietuvos Raudonajam Kryžiui, todel tikimasi, kad lietuviai savo atsilankymu parems Lietuvą, ant kurios lenkai, it smakai puola, praryti. Kas turės gražiausį vainiką gaus dovaną.

O. A.

S. MANCHESTER, CONN.

Šios kolionijos lietuviai visuomet sutikime gyveno ir vieni kitiems už akių nelindo. Bet šį kartą, kuomet Moterų Sąjungos 28 kp. surengė balių Liet. Raud. Kryžiaus naudai, tuo pačiu laiku ir jaunimo draugija "Sietynas" tą patį sumanė daryti, kad Moterų Sąjungai užbėgus už akių. Rodos reikėjo viena kitai nusileisti ir nebėgti už akių. Aš visus kviečiu atsilankyti ant to baliaus, kurio pelnas eis tėvynei, o ne į savo kišenę.

P. Savarbma.

NEW BRITAIN, CONN.

Lapkričio 28 d. Tautos Fondo 5 Skyriaus rupesčiu čia tapo surengtos prakalbos Lietuvos Laisvės reikalams. Kalbėjo tik-ką grįžęs iš Lietuvos gerb. kun. J. Ambotas, Hartfordo klebonas. Gerb. kalbėtojas dailioje savo kalboje nupiešė Lietuvos padėtį ir ragino pirkti L. L. Bonus, aukoti aukas tėvynės gynimui. Aukų surinkta $700.00. Aukavo sekantieji asmenys:

Kun. E. Grikis	$100.00
Antanas Krusinis	50.00
Ant. Mičiunas	50.00
Jurgis Navickas	50.00
Vincas Vaitkevičia	50.00
Vincas Vaznis	50.00
Jonas Pasteluinkas	50.00
Karolis Judauskas	15.00

Po $10.00: Tadeušas Malinauskas, Petras Kvederas, Petras Valiukonis, Juozas Sabaliauskas, Vincas Radzevičia, Adolfas Rudkauskas, Jonas Savulis, Juozas Milukas. **$6.00:** Agota Nevulienė. **Po $5.00:** Tamas Staskevičia, Tamas Tutlis, Petras Karlonas, Juozas Balukas, Kazimieras Danisevičia, Ant. Kardokas, Marė Staskevičienė, Vaclovas Drabnis, Kazimieras Kazlauskas, Juozas Grymaila, J. Martušis, Juozas Kavaliauskas, Ant. Taniukas. **Po $3.00:** C. Mezleiskis, Adomas Adomavičia. **Po $2.00:** Katrė Žimonienė, Kazys Sauka, J. Baliunas, Stasys Taniukas, Mikolas Daunis. **Po $1.00:** Petras Pilipauskas, Edvardas Tamošaitis, Pranas Vaidvilevičia, V. Bavarskis, Bal. Jonevičia, Juozas Rinkevičia, Juozas Daugavoekas, Piusas Devkuaitis, Ant. Valentonis, V. Navickas, Jonas Prabulis, Adomas Staskevičia, Boles. Šilingas, Mikolas Tučionis, Juozas Mazuronis, Ant. Jenkauskas, Mykolas Kreivėnas, Jonas Pisorevičia, Julija Edontienė, Alek. Kazlauskas, Marė Jenuškienė, Juzė Miliutienė, Ona Bruzinskienė, Eva Staniuliutė, Marė Taresauskiutė, Ona Savieniutė, Stasys Balinskas, Juozas Bertnikas, Juzė Vaznis, Jonas Makalauskas, Jonas Vaznelis, V. Vaitkevičia, J. Šiugžda, Anelė Meškienė, Andrius Staškus, Marė Krevinienė, Adomas Čikonavičia, Andrius Bacevičia, Mykolas Kalnikas, Jurgis Zdanis, Franas Kvykstanavičia, Maksim. Kozis, Jul. Kveselis, Kazim. Kveselis, Sim. Karosas, Juozas Balyta, Petras Kardokas, M. Balukas, Juozas Grigas, Jonas Meškinis, A. Vaidukonis, O. Jenulevičienė, K. Jenkauskas, T. Kavaliauskienė, K. Steponaitienė, F. Rėkuvienė, F. Kubilius, P. Matuliutė, M. Pajaujienė, E. Lukoševičienė, P. Tamusuniienė, O. Tumelienė, M. Radavičienė, Z. Jurskienė, J. Lutkauskas, P. Barkauskas, V. Ališauskas, O. Mazuronis, M. Savulis, V. Jokubauskas, S. Kviščiunas, J. Žemaitis, J. Broculis, Juozas Gražulevičia, Jieva Mikalauskas, Adolfas Sestakoskis, Petras Krudonis.

Ant. Neverdauskas, 5 sk. rašt.

IŠ LIETUVOS

NEUTRALĖ ZONA AR DEMARKACIJOS LINIJA IR LENKŲ TERORAS.

Suvalkų derybose buvo nustatyta, Tautų Sąjungos Kontrolės Komisijai pasiulus, kad Lenkų ir Lietuvos kariuomenė pasitrauktų nuo Curzono linijos po 6 kilometrus, palikdamos neutralinę zoną, kur negali buti nei lenkų nei lietuvių ginkluotos pajėgos. Taip pat sutarta, kad šioj zonoj ligi senosios demarkacijos linijos lietuvių gyvenamose vietose lenkai gali laikyti savo miliciją. Tuo budu Punsko srities gyventojai turėtų buti laisvi nuo lenkų okupacijos. Apie kitas teises, Suvalkų derybomis Lenkams suteiktas lietuvių gyvenamoj neutralėj zonoj kol kas viešai niekam nieko nėra žinoma. Tačiau lenkų "Drangnach Litalen" Lietuvos rytuose virtęs Želigovskio afera ir Suvalkuos sulaikomas Curzono linijos, stengiasi savo itaką ir galią vykdinti bent ligi senosios, pernai metų demarkacijos linijos. Formaliai negalėdami neutralinėj zonoj laikyti didesnių karo pajėgų ir turėdami teisės laikyti tik savo miliciją ligi senosios linijos, lenkai stengias įvesti lietuvių gyvenamose vietose savo administraciją, nori lietuviams gyventojams primesti savo valdžią, apie kurią lietuviai nei girdėti nenori. Tad paskiausiuoju metu lenkų valdžia jau keletą kartų sušaukdinėjo lietuvių kaimų šaltyšius, kad stotų į jų raštines, pada rė lietuviškų kaimų jaunimo sąrašus į lenkų kariuomenę, žodžiu stengias visais budais tose lietuviškose vietose įsistiprinti.

Lenkų tikslas yra — ligi senosios demarkacijos linijos įvesti neutralinėj zonoj lietuvių gyvenamose vietose visą savo tvarką.

Tuo tarpu lietuviai, neutralinės zonos gyventojai norėtų naudotis privilegijomis, priklausančiomis tos rušies zonoms ir griežtai yra nusistatę prieš lenkų tvarkos įvedimą, toleruodami pas save laikinai lenkų miliciją, anot Suvalkų sutarties. Lenkai tikis įveiksią lietuvius per savo miliciją, kurios negalima vadint tikraja prasme milicija, bet greičiau lenkų kariuomenės žvalgyba Lietuvos pafrontėj. Be vadinamosios milicijos, kasdien neutralinėj zonoj gausiai lankos lenkų kariuomenės ginkluotos sargybos ir neutralinėj zonoj daro įvairių rekvizicijų, ima iš žmonių reikalingą kariuomenei maistą ir pašarą arkliam. Iš kai kurių artimesnių kaimų prie neutralinės zonos viską atėmė, ir gyventojai skun džias badu ir gyvulių gaišumu del pašaro stokos.

Gindami savo turtą žmonės susiformavę į šaulių burius dažnai susišaudo su lenkų dalimis, atvykstančiomis į lietuvių kaimus rekvizicijų.

Paskiausiomis dienomis tokių susirinkimų buta kasdien I[illegible] atsiųsta milicija tai[illegible] stengias vykdyt savo valdžios įsakymus, tur but tuo tikslu, kad lenkų kariuomenei duoti galimybės kuo daugiau apimti lietuviškų kaimų, kad galėtų išplėsti daromas rekvizicijas. Tad lenkų įvedama neutralinėj zonoj civilinė valdžia duoda įsakymų neutralinės zonos gyventojams, o lenkų vadinamoji milicija rupinas tuos įsakymus įvykdinti.

Lapkričio 19 dieną atvyko du lenkų karo apsaugos milicininkai suimti šaltyšių į vietą vos keletą varstų nuo senos demorkacijos linijos. Šauliai tai pastebėjo ir įvyko susišaudymas ir vienas lenkų milicininkas tapo nukautas. Rytojaus dieną, lapkričio 20 d., žymesnė lenkų kariuomenės dalis, su kulkosvydžiais ir kitais karo pabuklais, pasklido po artimus Punsko kaimus ir pradėjo suiminėt visus vyrus, kiti gi pagiry netoli linijos susišaudė su šauliais. Lenkų vadas 2 suimtus vyrus, Petrą Kraužlį ir Joną Murauską, nusprendė umai be tardymo su šaudeti. Pranešė kunigui, kad aprupintų juos prieš mirtį, o po to jie tuojau turėsią but sušaudyti. Bet šaudymas su šauliais nusitęsė bemaž ligi pietų ir šis negirdėtas nusprendimas nebuvo tuojau įvykdintas. Apie pie tus atvyko iš Suvalkų keletas aukštesnių lenkų valdininkų, kurie ėmės tardyti nuteistuosius myriop ir neradę jokios kaltės, vieną jų, Petrą Kraužlį, paleido, kitą, kaipo lietuvių šnipą, kad išlietų savo pagiežą, už nukautą žandarą nuteisė miriop ir tuojau sušaudė.

Kad rimtos kaltės tokiam nusprendimui nebuvo ir kad velionis žuvo, kaip atkeršyjimo auka, pripažino patys teisėjai.

Po to žymesnė kariuomenės dalis, atlikus šį kanibalų uždavinį, išėjo iš Punsko ir paliko porą dešimčių lenkų kareivių, vadinamų save milicininkais, nusivarydami su savim keletų suimtų vyrų į Suvalkus, ypač Jur. Muriną iš Punsko, kurį vos gyvą nuo sumušimo nusivežė.

Nelaimingiems Punsko ir Seinų srities lietuviams gyventojams tenka vėl gyventi ir matyti tokias valandas, kokių jie pernai patyrė lenkų okupacijos valdžioj. Nežiurint į sutartį Suvalkuose, ir tarptautinę Tautų Sąjungos garantiją del neutralinės zonos, lietuviams, joj gyventojams, nėra laiduota nei gyvybės, nei turto neliečiamybė, nei garantuoti jie nuo lenkų kariuomenės užpuolimo ir teroro. Ar negalėtų Lietuvos valdžia padaryti atatinkamų žygių per Tautų Sąjungą, kad lenkai respektuotų savo duotus pažadėjimus dėl neutralinės zonos ir jos laikytųs?

N. N.

NEKROLOGO VIETOJ.

Einu Karo Ligoninėj sunkiai sužeistųjų kambarin, ir šit vienas ligonių moja man ranka, šaukdamas į save. Kiti ligonys sako: jis lenkas. Prieinu. Griebia mane už rankos ir traukia ją pabučiuoti. Nereikia sakau. — Ne, prašau duoti: aš lenkas.

— Kas gi sopa? Kur sužeistas?

— Koja sulaužyta. Ir šiaip šonai labai sudaužyti.

— O kur-gi tamstą paėmė?

— Širvintuos.

— Iš kurios gubernės esi?

— Iš Plocko, kunige. Turiu pačią, turiu vaikus ir žemės gabąla, ir geros žemės.

— Tai ko gi jųs einat prieš Lietuvą, juk mes jums nieko nedarom?

— Ag ir nenoriu eiti. Sumobilizavo ir varo. Aš paimtas birželio mėnesį, kai reikė ginti Varšavą. Dabar atvarė į Lietuvą. Ir daugiau to kių yra, kur nenori kariauti, bet kai mes imam tartis eit namo, tai mus tuoj smarkiau siai baudžia. Mes nieko negalim padaryt. Sunku. Neišturėsiu. Reiks čia mirti. Jau nebematysiu saviškių...

Sužeistasis išrodė gan gerai: ką gi, pasirgsi, bet išgysi ir sugrįši namo.

— Neišturėsiu, mirsiu.

Matyt, nujautė jo širdis. Po dviejų dienų sesuo slaugytoja pašaukė mane į jį aprupinti Šv. Sakramentais. Priėmė juos maldingai, bet buvo visas išbalęs ir matės, jog gęsta. Po pusvalandžio mirė.

Ir drįsta Varšuvos valdžia viešai skelbti, kad Vilniaus žemę gina tik vilniškiai. O tuo tarpu siunčia savo žmones su durtuvais į Lietuvą kraujo lieti. Argi nešaukia Dangaus keršto jau ne tik lietuvių pralietas kraujas, bet ir jų pačių žmonių kraujas, kurių negailėdami siunčia į pražutį, gaudydami savo svajonių vėjus, vergiją kaimynams nešdami. Dar, matyt, reikia lenkų tautai Dievo rykštės. Ir jei Dievulis nenusprendė nuo jos visai atsigręžti, tai, be abejojimo tą rykštę atsiųs.

Kun. A. Sabaliauskas.
Karo Ligoninės Kapelonas.

MAGDE. "Ak, kaip man nieši galvą! Išbandžiau visokius mazgojimus, trinkimus, mulėjimus — ir viskas tas niekc nepagelbėjo nuo tu bjauriu pleiskanu... Vau gėda net darosi!"
MARE. "Na, tai kam tau kęst bereikalingas! Žiurėk, kokie mano plaukai gražus, švelnus ir čysti. O tai todėl, kad aš vartoju RUFFLES!"

Kas tai yra RUFFLES? Ar tai gyduolė? Ne!! Ar kvepiantįs vanduo? Ne!! RUFFLES yra tai paprasčiausis plaukų ir odos sustiprintojis, kuris prigelbi pamtai suteikt žmogui priklausanti grožį. O kas gal but gražesnio už ilgus, blizgančius, švelnius plaukus? Kas gal but smagesnio už čystą neniežinčią galvos odą?

RUFFLES

panaikina pleiskanas! Su jomis nereikia kelių mėnesių galvos trynimo: dviejų ar trijų dienų bėgyje RUFFLES pradės mažint! pleiskanas, o savaitės laike jų jau nei žymės neliks! Paskui tik retkarčiais suvilgant galvą bus užtektinu, kad pleiskanos neatsinaujintų.

Nusipirkte šiąnakt RUFFLES bonkutę aptiekoje. Kaštuos tik 65c., bet jųs sakysite, kad jos vertos daug daugiau. Paaiškinimai pridėti prie kiekvienos bonkutės. Jei negausite jusų aptiekoje, tai atsiųskite mums 75c. pačto markėmis, ar money order šiokiu adresu:

F. AD. RICHTER & CO., 326-330 Broadway, New York

PIRMUTINIS IR SENIAUSIAS LIETUVIŠKAS UŽEIGOS NAMAS ARBA HOTELIS NEW YORKE.

Lietuviai, kreipkitės prie savųjų!

Jei nenori buti nuskriaustu atvykęs New Yorkan, tai tiesiok kreipkis pas GEO. J. BARTAŠIŲ, agentą, nes jis yra visiems gerai žinomas žmogus.

Parduoda Laivakortes ant visų linijų į Lietuvą ir iš Lietuvos.

Išmainom ir siunčiam pinigus į visas dalis svieto pagal dienos kurso.

Parupinam išvažiuojantiems Pasportus. Pasitinkam žmones ant gelžkelio stočių New Yorke pribuvus iš kitų miestų.

Suteikiam nakvynes, nes užlaikome namą su 38 kambariais. Palydime keleivius ant laivų ir pristatome jų bagažus. Žodžiu sakant pilnai aprupiname kiekvieną, kuris pas mus kreipiasi į musų viršminėtą Agenturą su reikalais.

GEO. J. BARTASZIUS
498 Washington Street, New York City.

Cunard Linija

Laivas Saxonia 14,300 tonų Sausio 22, 1920

Kajutos kaina $180.00
3 klesos kaina 125.00 $5.00 karo taksų

Didžiausi Laivai

TIESIAI Į HAMBURGĄ

3-čios klesos kaina į EITKUNUS PER HAMBURGĄ $130.40.
Karo taksų $5.00
Agentas jusų mieste arba netoli jusų.

PARDUODA LAIVAKORTES ANT GERIAUSIŲ LAIVŲ Į LIETUVĄ IR IŠ LIETUVOS.

J. T. KAZLAUSKAS

Ofisas: 445 GRAND AVE.,
Namų: 183 EXCHANGE ST.,
NEW HAVEN, CONN.

NEATIDĖKITE

Ką-nors vis turite Lietuvoje; ką-nors, kam labai daug smagumo suteiks, kuomet jųs pasiųsite jiems **KALĖDŲ DOVANĄ** ir tuomi pačiu laiku pertikrinite juos, kad nežiurint, jog jie yra 5000 mylių atstui nuo jųs, o vis-gi jųs juos neužmirštate.

DABAR KAIP TIK LAIKAS IR PROGA — NEATIDĖLIOKITE.

Bosak State Bank
SCRANTON, PA.

persiųs pinigus bevieliu telegramu į bile kurią dalį svieto, pagal žemiausią dienos kursą ir taip greitai, kaip tik daleis aplinkybės čionai ir svetur, taipgi ant kiekvieno persiuntimo išgausime į priėmėjo pasirašytą kortelę.

Mes parduodame laivakortes iš čionai ir iš užrubežių o mųs notariškas skyrius padarys tam tikras popieras reikalingas važiavimui arba atvažiavimui. Ateikite arba rašykite pas mus, o persitikrinsite, kad jums bus patarnauta kuogeriausiai.

Bosak State Bank
SCRANTON, PA.

Pinigai ant rankų $4,700,000.00 su viršum.

Tikras Sudrutinąs Vaistas

Gera sveikata ir kuniška pajiega remase ant ypatingo veikimo skilves ir jaknu. Paprastais ligais tu dveju organu gruomulavimo yra, dyspepsia, negruomulavimas, skausmas pilvo, dieglys, geltlige, tulžinis, prietvaras, remuo ir skausmas galvos.

Apsireiškimai tu negalu yra: nesmagumas duobutei pilvo, koktumas, svaiginimas, apvilktas liežuvis, smirdantis kvapas, rukštas skonis, taskelei preš akis, kankinimas po valgiui ir abelnas nesmagumas.

Severo Balzol

(Pirmiau Severo Balsamas Gyvybes)

pataisa tuos netvarkas. Sustiprins gruomulavimo systemo ir sugražis jųjų sveiką priedermę. Sustiprins abelną nusilpnejimą. Yra tobulas sudrutinas vaistas ir kuno tverejas. Nusipirk buteli šendien o pasinaudosi.

Visose aptiekose. Preke 85 centai.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Užsiprenumeruok "Vytį"

Dr. J. J. Bielskis, grįždamas iš Lietuvos, parvežė virš 300 įdomiausių Lietuvos iliustracijų. Su "Vyčio' 9-ju No. išleistu už gegužės 15 d., pradėjome dėti tąsias iliustracijas laikraščio skiltysna. Dabar Lietuvos iliustracijosmis puošime kiekvieną "Vyties" No.

Vargu kas kita yra taip iškalbinga, kaip iliustracijos: Nė gabiausia parašytas straipsnis, nė turiningiausia kalba neatvaizduoja dalyko taip, kaip iliustracija.

Kai-kurios iliustracijos vaizduoja Lietuvos Valdžios žmones, kariuomenę, kitos vaizduoja turiningą Lietuvos gamtą.

"Vytyje" rašo gabiausi Europos ir Amerikos lietuvių rašytojai-poetai.

Mėgi Lietuvą, nori pasigrožėti jąją — užsisakyk "Vytį." Prenumeratos kaina: Metams $2.50.

"VYČIO" ADMINISTRACIJA

3259 So. Halsted Str., Chicago, Il.

ATYDAI LIETUVIŲ ATYDAI

DYKAI

Suteikiame paaiškinimus kaip geriau važuot tėvynėn, ir išdirbame pasportus trumpiausiame laike. **Partraukiame iš Lietuvos gimines ir pažįstamus.** LAIVAKORTĖS VAŽIUOTI KRAJUN IR IŠ KRAJAUS; SIUNTIMAS IR MAINYMAS PINIGŲ; PRIIMAMA PINIGUS ANT PAČĖDIJIMO IR MOKAMA NUOŠIMTIS.

HENRY C. ZARO

3 Av., Cor. 6 St. Dept. L. 2, **New York, N. Y.**

Broliai Lietuviai

PAGELBĖKIT SAVO DRAUGAMS LIETUVOJE LINKSMAI ŠVĘSTI KALĖDAS.

PINIGAI SIUNČIAMI LIETUVON TRUMPAM LAIKE BUS IŠMOKĖTI SU MUSŲ GARANCIJA.

MES PARDUODAM LAIVAKORTES TA PAČIA KAINA, KAIP IR NEW YORKO KOMPANIJOS.

Kreipkitės ar rašykit pas

THE SLAVONIC DEPOSIT BANK

42 EAST MARKET STREET

WILKES-BARRE, PA.

VESTUVIŲ GRUPES SPECIALYBĖ

Telefonas 1889 J—Bell

PORTRETAI IR JŲ PADIDINIMAI

Wyoming Studio

J. J. SIUPSINSKAS IR CO.

BEERS BUILDING

7 W. Market Street

WILKES-BARRE, PA.

S. L. R. K. A. SUSIRINKIMAI.

WORCESTER, MASS. 98 kp. laikys susirinkimą sausio 2 d., 1921, 1 val. tuojaus po sumos, bažnytinėje salėje. Visi nariai butinai turi pributi, gausit po puikų kalendorių su Vyskupo Karevičiaus fotografija. Taipgi nepamirškit atsivesti naujų narių prisirašyti.
J. M. Viesaitis.

LINDEN, N. J. — 8 L. R. K. A. 200 kp. susirinkimas bus sausio 2 d., 6:45 val. vakare, pas F. Gutauską namuose, ant Clinton St. Prašome visų narių ateiti, nes yra daug svarbių reikalų aptarimui, užsimokėti mėnesines, gausite po puikų kalendrorių. Atsiveskit ir naujų narių.
J. J. Liudvinaitis, fin. rašt.

ALBANY, N. Y. — 186 kp. mitingas bus 9 d. sausio, Šv. Jurgio par. salėje, tuoj po sumai. Visi nariai kviečiami atsilankyt ant susirinkimo ir užsimokėti, kad neliktumet suspenduoti.
J. Rickis, rašt.

SCRANTON, PA. — 155 kp. susirinkimas bus sausio 2 d., Šv. Mykolo par. salėje, tuoj po pamaldų, kaip ir visuomet.
J. Kalėda, rašt.

GARY, IND. — 129 kp. metinis susirinkimas bus sausio 2 d., 3 val. po pietų. Yra iš Centro prisiųsti kalendoriai, kurios ateikit pasimt ir šiaip yra daug reikalų apsvarstymui. Atsiveskit ir naujų narių.
A. Rukas, rašt.

SCRANTON, PA. 83 kp. mitingas bus sausio 2 d., toj pačioj vietoj. Visi ateikit, užsimokėję gausit po gražų kalendorių.
J. Zubavičius.

RHONE, PA. — 114 kp. susirinkimas bus sausio 9 d. Reikalas visiems nariams ateiti, nes bus renkama valdyba ir kiti reikalai svarstomi.
J. Vaivada, rašt.

MINDEN, W. VA. — 251 kp. mitingas įvyks sausio 9 d., 2 val. po piet. pas J. Česną. Ateikit patys ir naujų atsiveskit.
J. Česna, rašt.

HOMESTEAD, PA. — 38 kp. visi nariai yra kviečiami atsilankyti į metinį susirinkimą, kuris įvyks 8 d. sausio, 7-tą val. vakare, pobažnytinėje salėje. Meldžiamieji nepamirškite, kad reikės išrinkti naują valdybą naujiems metams ir kitokių svarbesnių dalykų apkalbėti kas liek tolesnio kuopos veikimo. Visi tie, kurie atsilankys į susirinkimą, gaus puikų kalendorių 1921 m.
P. P. Medonis, rašt.

SO. BOSTON, MASS. — 21 kp. metinis susirinkimas įvyks 2 d. sausio, tuojaus po pamaldų, bažnytinėje salėje. Prašome visų narių ateiti, nes bus renkama valdyba. Ir naujų narių nepamirškit atsivestis.
Pirm. **K. Petraitė.**

DUQUESNE, PA. — 102 kuopos ir Liet. Rūm. 95 skyriaus susirinkimas įvyks 2 d. sausio, 7 val. vakare, toj pačioj vietoj. Visi nariai kviečiami butinai atsilankyti, yra daug svarbių reikalų aptarti ir nariai, pilnai užsimokėję, aplaikys labai gražų kalendorių, kuris turėtų rasis kiekviena katalikų namuose.
A. Lekavičia.

BAYONNE, N. J. — 60 kp. laikys metinį susirinkimą sausio 9 d., P. Montvilo salėje, 26 E. 21st St. Kviečiami visi nariai ir narės pributi užsimokėti, taipgi bus renkama valdyba kitiems metams ir išdalinami nauji kalendroiai.
P. Šedvydis, 13 Andrew St.

SCHENECTADY, N. Y. — 245 kp. metinis susirinkimas bus 9 d. sausio, 1 v. po piet, nedėlioj, Schenectady lietuvių parapijos salėje. Širdingai visus narius ir nares kviečiu į tą susirinkimą, nes tai bus metinis susirinkimas, ant kurio bus svarstoma daug svarbių reikalų. Turim valdybą apriukt ant ateinančių metų, ir bus dalinami gražus kalendoriai 1921 metams, ir taipgi turėsim svarbių nutarimų apsvarstyti
V. J. Savickas, rašt.

GILBERTON, PA. — 96 kp. laikys metinį susirinkimą 2 d. sausio, 1 val. po pietų, bažnytinėje salėje. Visi nariai kviečiami atsilankyti, nes bus renkama nauja valdyba sekantiems metams. Taipgi nariai atsiveskite naujų narių, kurie prisirašys prie Susivienijimo, gaus dovaną puikų sienini kalendorių.
A. F. Laurusevičius, rašt.

ROSELAND, ILL. — 33 kp. susirinkimas įvyks 2 sausio, tuojaus po sumos, parapijos mokykloje No. 4.
J. Jenušauskas, rašt.

TARRIFFVILLE, CONN. — 192 kp. susirinkimas bus 2 sausio, nedėlioje, priimami nauji nariai.
J. Leonavičia, rašt.

MINERS MILLS, PA. — 25 kp. susirinkimas bus 2 sausio, 2 val. po pietų, Finn Hall, kampas Main ir Hudson Sts.
B. F. Bogušas.

NEW HAVEN, CONN. — 116 kp. susirinkimas bus 2 sausio, 1 val. po pietų, bažnytinėje salėje, **J. T. Kozlauskas.**

DAYTON, OHIO. — 191 kp. metinis susirinkimas įvyks 2 d. sausio, 2 val. po pietų, parapijos salėje. Visi nariai atsilankykite ir naujų atsiveskite prisirašyti. Nepamirškite mūsų nutarimo, kad šįmet kiekvienas mūsų kuopos narys turi prirašyti nors po vieną naują nar.
J. A. Talauskas, rašt...

SPRINGFIELD, ILL. — 121 kp. laikys susirinkimą 2 d. sausio, tuojaus po pamald, senojoj salėj.
Bet. Gabalis, rašt.

SPRINGFIELD, MASS. — 241 kp. susirinkimas bus 2 d. sausio, 2 val. po piet, 162 Paton St., raštininko namuose.
V. Minkėtis, rašt.

COLLINSVILLE, ILL. — 161 kp. susirinkimas bus 2 d. sausio, 1 val. po pietų, bažnytinėje salėje, Vandalia St. Kviečiami visi nariai ir prisirašyti norintieji.
Jonas Rudinskas, rašt.

GRAND RAPIDS, MICH. — 51 kp. susirinkimas bus 2 d. sausio, 4 val. po pietų, Šv. Petro ir Povylo par. salėje.
M. Rėklaitis, rašt.

DETROIT, MICH. — 230 kp. susirinkimas bus 2 d. sausio, 3 val. po pietų, Butrimo salėje, 1209 Michigan ave. Prašom visų narių atsilankyti.
Joseph Baker, rašt.

HARTFORD, CONN. — 89 kp. susirinkimas bus 2 d. sausio, tuoj po pamaldų, bažnytinėje salėje.
Jonas Tamošiunas.

CHICAGO, ILL. — 101 kp. susirinkimas bus 2 d. sausio, 1 val.
D. G. Šulckaitė.

BRADDOCK, PA. — 105 kp. susirinkimas bus 2 d. sausio, po pamaldų.
Raštininkas.

BRANFORD, CONN. — 242 kp. susirinkimas bus nedėlioje, 2 d. sausio, 1 val., 74 Main St. Meldžiu narių nesivėlinti ir bent po vieną naują narį atsivesti.
J. Mazgelis, rašt.

PATERSON, N. J. — 65 kp. susirinkimas bus 5 sausio, seredoje, Šv. Kazimiero par. salėje, 147 Montgomery St., 7 val. vakare.
J. Spranaitis, rašt.

NANTICOKE, PA. — 234 kp. susirinkimas bus pirmą subatų, vakare, paprastoj vietoj.

DORRISVILLE, ILL. — 123 kp. susirinkimas bus 2 d. sausio.
Charles Mogolis, rašt.

BECKMEYER, ILL. — 199 kp. susirinkimas bus 2 d. sausio, 2 val. po pietų, pas Vaclovą Vaiksnorį.
Raštininkas.

„MEILĖ"

Literaturos-mokslo visuomenei katalikiškas laikraštis.

Išeina kas mėnesį.

Vienas iš įvairiausių lietuviškų laikraščių.

"Meilėje" talpinama daug įvairių ir kiekvienam naudingų skaitymų.

Išeina jau ištisi metai.

Išleidžia kunigas M. J. Urbonas.

Kaina metams $1.80

Užrubežin metams $2.00

Rašyk šiuo adresu:

"MEILĖ"

301 State St., Du Bois, Pa.

DAINOS SPAUDON.

Žymesniems mūsų kompozitoriams išvažiavus Lietuvon, Amerikos Lietuvių chorai likosi be naujų dainų. Todel nusprendžiau išleisti tuoj po naujų metų (1921) keturias dainas: **"Esmi jaunas piemenėlis," "Malda prieš karą," "Kur tie laukai?"** ir **"Pavasaris Tėvynėj."**

Iki sausio 1 d. 1921 šių dainų prekės bus sekančios: kas orderiuos nemažiau kaip 100, gaus po 20c.; nemažiau 50, gaus po 25c. egz.; nemažiau 25, gaus po 30c.; nemažiau 10, gaus po 35c.; o vienas egz. 40c. Po naujų metų tos pačios dainos parsiduos po 50c.

Norintieji gauti už sumažintas prekes siųskite užsteliavimus (pažymėdami, kiek ir kurių dainų), su pinigais sekančiu antrašu:

VINCAS GREIČIUS,
8014 Bellevue Ave., Cleveland, Ohio.

KYLA IŠGYDOMA.

Stuarto Plapao Paduškaitė

Jųs galite mesti šalin visus didžius kadangi Plapao paduškaitė yra vien tam padaryta, kad jus išgydyti nuo kylos. Ji yra taip padaryta, kad kartą pridėjus neausenka ir tuo budu geresnė negu diržas. Jokių diržų ar sprendzinų neturi. Minkšta, lengva nešiojimui. Pigi. Jokio nesmagumo darbe. Gauta už keso medalius. Mes prisiųsime ką sakome, atsiųsime jums išmėginimui visą DYKAI.

PLAPAO LABARATORIES
Block 3054 St. Louis, Mo

KURSŲI NUPUOLUS

Tai geriausia proga daug auksinų į Lietuvą nusiųsti. Greitume nusiuntimo pinigų nieks su manim negal lenktyniuoti; visiems pinigų siuntėjams pristatau kvitus su parašais priėmėjų pinigų.

Laivakorčių agentura į Liepojų, Hamburgą ir visur.

Pasai keliones į Lietuvą.

Padarymas lietuviškų dokumentų.

Pinigus siųskite per paštu Money Order. Rašydami prideškite 2 ct. stampą ir visados adresuokite:

P. MIKOLAINIS
53 Hudson Av. Brooklyn, N. Y.

BALTIC STATES BANK

Pirmas Lietuviu Valstybinis Bankas NEW YORKE

Kapitalas $200,000

Perviršis (surplus) $50,000

Gruodžio 3 d., 1920 m. Baltic States Bankas užbaigta organizuoti. Viešas Banko atidarymas bus 4 d. Sausio, 1921 metų.

Priimame pinigus nuošimčiams, mokame 4%. Už padėlius ant čekių sąskaitos mokame 2%. Padėlius priimame ir per paštą.

Persiuntinėjimui pinigų į visas pasaulio dalis turime geriausius patogumus Amerikoje ir Europoje, — ypatingai gerai sutvarkytas yra išmokėjimas pinigų Lietuvoje.

Parduodame laivakortes. Prigelbstime išsirupinti visokius legalius raštus. Atliekame visokius bankinius reikalus čia ir Lietuvoje.

Baltic States Banko direktoriai yra: Advokatas **J. S. Lopatto, M. W. Bush, Wm. Nash, A. I. Cole** ir **A. B. Strimaitis.**
Banko valandos: nuo 9 išryto iki 8 val. vak kasdien, išskyrus šventadienius.

Asmeniškai ar per laiškus kreipkitės šiuo adresu:

Baltic States Bank

294 Eighth Ave., Kampas 25-tos gtv.

NEW YORK. N. Y.

LIETUVIŠKA AGENTURA.

Užlaikau visokių knygų, kaip dvasiškų taip ir svietiškų. Visokių religiškų dalykų, kaip tai: rožančių, škaplierių ir t. t. lietuviškų naujausių atvaizdų, su šilkais išsiutų ir taip su visokiais paveikslais ir lietuviškais parašais laiškam popieros į Lietuvą. Visokių paveikslų šventų ir tautiškų. Kam pirkti su svetimais parašais, kad galima gauti su lietuviškais. Taip pat užrašau visus katalikiškus laikraščius. Ir iš Lietuvos laikraščių pas mane galima gauti ir ne brangiau kaip visose agenturose. Patarnavimas prielankus ir užsakymai greitai išpildomi. Kas iš manęs pirks nemažiau, kaip už $3.00, gaus dovanu vertės 50c.

Klausdami platesnių informacijų meldžiu įdėti krasos ženklelį už 2c. Lietuviai, pas savuosius!

JONAS MICKEVIČIUS
205 Farren Ave.,
New Haven, Conn

ATPIGO MAISTAS.

Atpigo viskas, tai ir as papiginiu MEDŲ. Kada buvo 5 svarų viedrukas $1.85c., o dabar turiu tik ką išleisto iš korių labai skanus tikrai čysto $1.60c. Imant 100 viedrukų ant kart duosiu tik po $1.50. Siųskit pinigus per pačto money orderį.

M. Walenčius (53)
119 Washington St., Hart, Michigan.

Saugok Savo Sveikatą

Šaltas, drėgnas ir vėsus oras daro kuną galimu lengvai pagauti didelį šaltį. Ypatingai tas atsitinka, jei vidurių virinimas yra pagadintas — tai gali privesti prie sunkesnės ligos.

Užlaikymui kuno gerame stovy ir sumažinimui sunkios ligos pavojui, vartok

Bosak's Horke Vino

DIDELĖS VERTĖS PARUOŠTA GYDUOLĖ.

Išvalo vidurių sistemą, pagelbsti virškinimui ir gelbsti kūnui nugalėti visokias negales, vedančias prie nusilpnėjimo ir ardančias sveikatą.

Gausite Jusų aptiekose ar groseriuose.

Bosak Manufacturing Company
Scranton, Pa.

Pinigai i Lietuvą

NUEINĄ GREIČIAUSIAI IR TIKR IAUSIAI SIUNČIANT PER

Lietuvos Atstatymo Bendrovę

Lithuanian Development Corp.

294 Eighth Ave., New York, N.Y.

ŠI BENDROVĖ TURĖDAMA SAVO SKYRIŲ (BRANCH OFFICE) KAUNE, DASTATO PINIGUS TIESIOGINIU KELIU, BE JOKIŲ TRUKDYMŲ

Ir Sulig Žemiausio Kurso.

VIETINES ŽINIOS

VISI Į BAZARĄ.

Ilgai laukiamasis bazaras jau čia pat. Subatoje, per Naujus Metus, prasideda ir tęsis per 9 dienas. Kaip jau visi žinote, bazaras yra rengiamas visiems žinomoje Apreiškimo Panelės Šv. parapijos salėje.

Bazaro visas pelnas eis Lietuvos Raudonojo Kryžiaus naudai. Todel yra tikimąsi, kad Brooklyno ir apylinkės lietuvių visuomenė šį prakilnų darbą savo skaitlingu atsilankymu parems. Lietuvos padėtis neaiškiJos kovos galo nesimato. Nuo lenkų grobuonių tukstančiai lietuvių nukentėjo,, be pastogių ir duonos kąsnio paliko. Tie viši varguoliai ištiesė į mus savo suvargusias rankas ir kruvinomis ašaromis verkdami prašo nuo musų pagalbos. Tukstančiai vaikučių, apiplyšusių, išbadėjusių irgi kreipia musų domę, kad jiems pagalbą teiktume. Juos turime gelbėti, nes jie tautos ateitis, žiedai. Lietuvos kareiviai, sužeisti bekovodami su žiauriais lenkais už tėvynę, meldžia musų pasigailėjimo. Jų apleisti negalime, jų tėvynės ir musų laisvę gynė ir gina.

Atsilankydami į šį bazarą netik Lietuvai, bet ir sau naudą padarysime. Draugijos, kurios rengia bazare skyrius, geriausių daiktų yra gavusios. Tų daiktų galėsite beveik veltui laimėti. Be to jaunimas turės progos pasišokti, pasižaisti, nes mužika gros kas vakaras.

Lankykime šią pramogą visi: jauni ir seni. Pasilinksminkime, įvairiai laiką praleiskime ir gelbėkime savo mylimąj motutei-Lietuvai, kuri maudosi klaujuose ir ašaruose bekovodama už savo gyvybę ir nepriklausomybę.

Tad visi kas gyvas eikime į bazarą sausio 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 ir 9 dd. Tik nepamirškite, kad bazaras bus Apreiškimo P-lės Šv. par. salėje, kampas Havemeyer ir North 5 gatvių.

Pasirengęs.

GANA GERAI PAVYKO.

Gruodžio 26 d. Apreiškimo P-lės Šv. parapijos salėj Moterų Sąjungos 29 kp. rupesčiu buvo atvaidintas veikalas "Brolžudys." Veikalas šiam laikui gana gerai pritaikintas, perstato lenkų veidmainystę, kuri veda net prie žmogžudystės. Lenkė, kurią veda lietuvis, prikalbina savo vyrą nužudyti savo brolį, kad jo turtą įgijus. Artistai mėgėjai savo uždavinius gana gerai atliko. Pelė V. Abraitė, lenkės rolėje, vaidino gerai. Kiti irgi neblogiausia. Tik vienas iš aktorių per neatsargumą mergaitės pakviestas ją palydėt, sušuko "all right." Tas bent kiek įspudį sugadino. Publikai davė progos įsivaizduoti, kad veikimas atsibuna ne Lietuvoje, bet ant Grand St. Brooklyne. Dainos pabaigtuves keliant nelabai kaip iškėjo. — Pertraukose poni O. Jankienė, vietos vargoninko moteris, sudainavo keletą dainų, iš kurių Brooklyno visuomenė gavo progos sužinoti, kad susilaukė tikrai talentingos dainininkės.

Žmonių atsilankė gana daug. Vėliau atėjusiems nė sėdynių nebeliko.

Abelnai imant moterims šis vakaras pavyko gana gerai.

Ten buvęs.

C. BROOKLYN, N. Y.

S. L. R. K. A. 115 kp. susirinkimas atsibas 2 d. sausio, 1921 m., 207 York St., Šv. Jurgio par. salėje. Malonėkite visi nariai butinai atsilankyti ant metinio susirinkimo. Turime daugel dalykų apsvarstyti ir bus renkama nauja valdyba. Už nepribuvimą papulsite po bausme, pagal kuopos nutarimą. Malonėkite ateidami atsivesti nors po vieną naują narį prisirašyti prie Susivienijimo.

Pirm. *J. Sabaliauskas.*

A. a. Karolis Kybortas.

Istoriškas atsitikimas

PRAKALBOS!

Rengiamos Karalienės Aniuolų parapijos choro, kaslink a. a. Karolio Kybarto nelaimingos mirties, bus McCaddin Salėje, Gruodžio 30 d., Ketverge, 8 val. vakare.

Mes jums pranešam, kad nabašninkas K. Kybartas da yra tarpe musų gyvas, nors jo kunas jau senai ilsisi lengvoj žemelėj, bet mums neramu, kad jo kunas tarpe mųs nesiranda.

Todel mes ir norim surasti kas jį ištraukė iš musų tarpo. Karalienės Aniuolų Parapijos Choras nori surasti, kas tą bjaurų darbą atliko Sužinojus, norim jums pranešti. Kurie norite apie visą bėgį dažinoti, tai meldžiame atsilankyti paskirton vieton ir pažymėtu laiku.

Įžanga 15 centų.

Kviečia

Choro Komitetas.

(Skelbimas).

Tukstančius nelaimingi gyvenime atsitikimai nelaiku graban už darė, tukstančius elgėtų, našlių, našlaičių neapsakomą vargą kenčia delto, kad nesirupino savo ateitimi Kol laikas, apsirupink, apsidrausk prie S. L. R. K. A.

Daktaras Gydo Patrukima.

Ligonis netrotina darbo laiko. Be peilio, be operacijos.

Didelę atydą atkreipia publika į stebėtiną gydymą Patrukimo, Hydrocele ir Nerviską arba trėtimo veislės ligas, per Daktarą Andrew O'Malley iš Wilkes-Barre, Pa., be vartojimo peilio ir operacijos ir iškiriant aršesnius atsitikimas, nereikalauja trotinti laiką nuo darbo ar kito užsiėmimo.

Žmonės paprastai mislino, kad nesiranda gydymo del patrukimo, kaip tik su pagelba operacijos, bet tas yra tik netiesa. Šiandien Dr. O'Malley praleido didesnę dalį savo daktaravimo del ištyrinėjimo ir gydymo patrukimo be skausmingos operacijos ir pasisekė jam išpildyti savo norą, taip kad nėra apie tai abejonės.

DĖKINGAS PACIJENTAS SAKO:

Beverly, N. J., Aug. 14, 1917.

Brangus Dr. O'Malley:—

Negaliu rasti žodžių įvales jums padėkoti už stebėtiną patarnavimą del manęs, išgydydamas mane nuo dubeltavos rupturos, nuo kurios kentėjau per devynis metus ir negalėjau dirbti. Bandžiau visokius daktarus, bet man negalėjo pagelbėti. Dabar esmiu sveikas, ačiu Dr. O'Malley iš Wilkes-Barre, Pa. Aš esmiu lietuvis 70 metų amžiaus ir išimtinai rekomenduoju Dr. O'Malley, del kiekvieno Tautiečio, kuris yra tame pačiame padėjime, kaip kad aš pirma buvau

Jonas Gedminas,

Box 68, Beverly, N. J.

(Tikra gromata randasi mano ofise).

DAKTARAS O'MALLEY SAKO:—

Penki metai atgalios po dviejų metų ištyrinėjimo, išradau naują budą gydymo Patrukimo ir vadinu tą budą gydymo 'Chemic-Electro' budas gydymo Patrukimo del šimtų Patrukusių žmonių. Nebuvo dilesnio išradimo medicinoje, nei gylymuose nuo laiko išradimo X-RAY ir daugiau svarbesnio žmonijai. Jeigu esate vienas iš tų skaitlingų kenčiančių, sergančių ant tos neapkenčiamos ligos "Patrukimo" aš galiu jus išgydyti. Nelaukite. Jeigu reikalaujate rodos, tai nieko nekaštuos, kaip tik parašymas gromatos ar atsilankymas į mano ofisą asabiškai. Rašykite, prisiųsdami už 6c. stampų, o gausite paveikslutą knygutę apie Patrukimą.

Adresuokite:

DR. A. W. O'MALLEY

(SPECIALIST)

68 S. FRANKLIN ST.

Wilkes-Barre, Pa.

Kur kalbasi ir rašosi lietuviškai.

KAM

Leidi slinkti savo plaukams? Neturėsit daugiau kaltunuotų, rėsvų, krintančių, pleiskanuotų, žodžiu — liguostų plaukų — ko turėtumet visuomet gėdintis, nes tas daro jums neapsakomą nemalonuma.

Jeigu tik ūmai pradėsit vartot musų sutaisytas plaukams gyduoles.

DERMAFUGA padarys tą, kad Jusų plaukai bus tankųs, švelnųs ir skaistųs, oda galvoje bus tyra, pleiskanos išnyks ant visados, o plaukai niekad daugiaus neslinks. Reikalaujant išbandymui įdėkite stempų už 10c. Prisiųsime dėžutę DERMAFUGA ir brošiurą.

Argil Specialities Co.

Box 37, Philadelphia, Pa.

DAINOS! SOKIAI!

Turime del Player Piano visokių lietuviškų roliukių, taip dainų, taip lietuviškų šokių. Reikalaukit katalioge.

"Garsas" T. J.

222 So. 9th St.,

(53) Brooklyn, N. Y.

BALIUS.

L. Vyčių 49 kp. rengia Saldumynų Balių, kuris pirmą kartą Brooklyne ir paskutinis balius šiais metasi. Malonėkite susirikti ir pralįsti linksmai senus metus, sutikdami naujus. Tas balius bus prieš Naujus Metus tą vakarą.

Kviečiame.

kp. Komitetas.

Tel 4429 Greenpoint.

Dr. J. Walukas

Valandos:
nuo 8 iki 10 iš ryto,
nuo 1 iki 3 po pietų ir
nuo 6 iki 8 val. vakare
Nedėliomis pagal sutarimą

161 No. 6-th Street,

BROOKLYN, N. Y.

Tel. 1950 Greenpoint.

Gydau ligonius su įvairiomis ligomis, o ypač mano specialė,

— MOTERŲ LIGOS —

DR. H. MENDLOWITZ

271 Berry St., Brooklyn, N. Y.

Kampas So. 1-mos gatvės

Gerai įsitėmykite adresą:

DR. H. MENDLOWITZ

271 Berry Street,

Juoz. Garšva

GRABORIUS

TEL. 2320 GREENPOINT

Parsamdau automobilius ir karietas vesalijoms, krikštynoms ir šiaip pasivažinėjimams

231 BEDFORD AVE.,

BROOKLYN N. Y.

264 FRONT ST.

CENTRAL B'KLYN

DVI PUIKIAUSIOS GALERIJOS BROOKLYNE.

LIETUVIS FOTOGRAFAS IR MALIORIUS

MOTIEJUS KICHAS

Jeigu Tamstoms pabodo kitų Fotografų darbas ir nesat užganėdinti, tad malonėkit kreiptis pas mane. Aš užtikrinu, kad mano darbu busit užganėdinti. Nes aš esiu pirmutinis Lietuvis Fotografas Brooklyne, ir pas mane galima užsisteliuoti arba nusitraukti visokių įvairumo paveikslų. Kainos labai prieinamos.

MANO GALERIJOS ANTRAŠAI:

227 Bedford Avenue — Tarpe No. 4-tos ir 5-tos

579 Grand Street — Prie pat Lorimer St.

BROOKLYN, N. Y.

NAMAI IR FARMOS

Ant pardavimo murininė ir mediniai namai su dideliu pasirinkimu, mažu įnešimu ir prieinamiausia kaina, Brooklyno mieste ir visuose priemiesčiuose: East New York, Jamaica, Maspeth, Ridgewood, Greenpoint Flatbush, South Brooklyn ir Central Brooklyne.

1 fam.—nuo $1,500 iki $10,000 įmokėti ant $1,000 nuo $150 iki $200

2 f. — $1,800 iki $10,000	6 f. — $3,800 iki $18,000
3 f. — $2,500 iki $13,000	8 f. — $4,000 iki $26,000
5 f. — $3,500 iki $15,000	20 f.—$11,000 iki $80,000

Budavojame namus ir duodame morgičius ant namų.

Kas per musų prirodymą perka, nieko nemoka mums ir apruošiname teisingai.

Ant pardavimo 200 farmų su triobomis ir gyvuliais apie New Yorką, Jersey, South Island ir kitose valstijose, kur geriausios žemės, prie girių, vandenų ir musų tautos apgyventa. Parduodame su mažu įnešimu ir lengvu išmokėjimu.

B. ZINIS REALTY CO.

Tel. 3929 Stagg — **420 Lorimer Street** BROOKLYN, N. Y.

BRANCH OFFICE:

Pagal Grand Street

Didžiausias Paskolas Duodame Visiems Lietuviams.

Ant Deimantų, Laikrodėlių, Brangakmenių ir ant visokių drabužių.

Taipgi parduodam deimantus ir laikrodžius už pusę kainos.

M. Bruckheimer sons.

705 Grand St., Near Graham Ave., Brooklyn, N. Y.

Tel 3488 Stagg

PRANAS GRAŽIS,

Muriju, cementuoju, malevoju ir taisau šalygatvius ir sklepus. Visą darbą garantuoju.

227 Leonard Str.,

Tarpe Grand ir Powers Sts.

Brooklyn, N. Y.

PIRMAS LIETUVYS Chiropraktikas–Gydytojas

J. VAITULONIS C. D.

74 Rush Street, Brooklyn, N. Y.

VALANDOS:

Nuo 5 iki 8 val. vakare.

Nedėl. ir šventadieniais

Nuo 10 val. ryto iki 1 val. po piet.

Telefonas Greenpoint 2851

Juozas Levandauckas

GRABORIUS

672, BERRY STREET,

BROOKLYN, N. Y.

STOKIM TĖVYNĖS LIUOSAVIMO DARBAN!

PIRKIT LIETUVOS LAISVĖS PASKOLOS BONŲ!

NAUJI METAI

NAUJI LAPAI

Puikus sieninis kalendorius 1921 m. *dykai!* Prisiųsk 2 centų stampą apmokėjimui persiuntimo lėšų, prisiųsime kalendorių.

THE SEN. RAYTO CO.,

6617 Wade Park Ave., Cleveland, Ohio.

LIETUVIO APTIEKA.

Šiuomi pranešu, kad mano aptiekoje randasi visokios gyduolės, kaip Amerikoniškos, taip ir Europėjiškos. Žemiau pagarsinu tiktai tokias gyduoles, kurios tankiausiai yra reikalingos del apsisaugojimo arba del pašalinimo tokių ligų, kaip šaltis, su viso kuno skaudėjimu, reumatizmas, arba kaulų gėlimo ir nuo skilvio nemalimo. Prie tų paprastų žmogaus silpnybių visos dėsnės ligos prisideda.

Miltelei nuo šaltio ir viso kuno skaudėjimo 75c.

Miltelei nuo reumatizmo ir kaulų gėlimo 75c. Skilvinis Bitteris $1.00.

Medicina ir Balsamas gerti ir tepti nuo visokio reumatizmo $1.50.

Todel, laike reikalo kreipkitės prie tautiečių, o busite konogeriausiai užganėdinti.

Lietuvis Aptiekorius **FRANK A. URBAN**

151 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.

Pranešu gerb. Liet. visuomenei, kad turėdamas daug čeverykų savo krautuvėje parduodu juos daug pigesne negu kur kitur, kaina. Dabar pas mane galite gauti čeverykus visokios rušies: Kurie seniau budavo po 14 dolarių, dabar 12 dolarių. Ką buvo 12 dol. dabar 10 dol. ir taip toliaus. Ateikite ir persitikrinkite.

Simonas Pociunas

127 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

Tel 1042 Stagg.

Juozas Ginkus Fotografas

499 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

Kampas Union Avenue.

Fotografuoju Veselijas, Pagrabus, Grupas, Šeimynas ir pavienius. Darbas atsakantis, kainos prieinamos. Kurie mylit turėt GRAŽIUS savo paveikslus tad kreipkitės pas JUOZĄ GINKŲ, kuris padirba puikius Paveikslus, kaip mažus taip ir didelius visokiom spalvom. Reikale kreipkitės pas Juozą Ginkų.

M. MIERZWINSKAS

Laiko DIDELES BUČERNES

Kuriose galima gauti visokios MĖSOS, užlaikomos pagal krajavą madą, kaip tai: Skilandžių, visokių Dešrų ir visaip padarytos Rukytos Mėsos. Jaunų Paršiukų, Kumpių, Krajavų Taukinių ir Kudų Lašinių.

Visados šviežia mėsa ir čystai (švariai) užlaikoma.

M. Mierzwinskas

125 GRAND STREET kampas Berry St.

BROOKLYN, N. Y.

Tel. 3359 Greenpoint.

Nepamirškit, kad nuo sausio 1 iki 9 d. Brooklyne rengiamas bazaras.

Jusų Silpni Nervai, Skystas Kraujas ir Nusilpnėjimas Kuno reikalauja

Nuga-Tone

puikius gyduoles kurios augina turtingą Raudoną Kraują, Stiprjus, Nuolatinius Nervus ir Sveikus Vyrus ir Moteris.

Nėra kitą gyduolą lygių Nuga-Tone, neivienos "nėra taip geros" neivienos neduoda tokių rezultatų kaip šios. Tas yra labai lengvai išaiškinama todėl, kad Nuga-Tone yra sudėtą iš sudėtinių aštuonių brangų gyduolių, kurios yra vartojamos ir rekomenduojamos geriausių pasaulyj gydytojų. Taip, jus gausite aštuonės gyduoles už vieną kainą.

Nuga-Tone turi savyje daug Fosforo reikalingo nervams ir Geležies, kraujui. Be stiprių nuolatinių nervų ir raudono kraujo jus negalit tikėtis geros sveikatos ir džiaugties gyvenimu. Kiekviena dalis ir veikimas kuno priklauso nuo nervų—stiprybė jo gyvenime ir veikime. Pradėk šiandien gražinti savo nervų sistemą į stiprią, sveika sudėtį, vartojant Nuga-Tone. Jus greitai pamatysite savo senąją sveikatą, stiprumą ir energiją sugrįstant. Jus pajausite kaip naujas žmogus ir galėsite džiaugties gyvenimu išnauju.

Nuga-Tone sustiprina ir stimulioja visus reikalingus kuno organus—širdi, skilvį, grobus, kepenis, inkštus ir tt. Suteikia gerą apetitą, pataiso virškinimą, duoda gerą miegą, regulioja tustinimo grobu, gatiaso cirkulacija, pašalina gleives nuo kūno, pašalina nemalonų kvapą; pašalina skilvio nesmagumus, kaip tai: skaudėjimą, liputimą, koktumą, gasus ir panašius nemalonumus. Nelaukite kitos dienos bet užsisakykit Nuga-Tone tuojau.

MUSŲ ABSOLIUTE GVARANCIJA. Kaina už Nuga-Tone yra $1.00 už butelį pilną, visam menesiui gydytiesi, arba keli buteliai už $5.00. Imk Nuga-Tone dvidešimts (20) dienų ir jeigu jus nebusit užganėdintas pasekmėmis, sugrąžinkit likusias gydoles ten kur pirkote ir atsiimkit savo pinigus tuojau. Jus matote, kad jus neduodate nė cento. Mes už tai atsakome. Nuga-Tone parduodamas visose geresnose aptiekuose tomis pačiomis sąlygomis ir gvarantija.

.....Prisiųsk Šį Kuponą Šiandien.....

NATIONAL LABORATORY, L801 537 So. Dearborn St., Chicago.

Gerbiamieji:—Čia rasite įdėta $..... už ką malonėkit prisiųsti man persiųstimą, apmokėta, ... butelį Nuga-Tone.

Vardas .....

Adresas .....